Nr. 6. **Warszawa, dnia 15 kwietnia 1930 r.** **Rok XIII.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 1 kwietnia Nr. 24 Rok 1930

Poz. 221. Ustawa Skarbowa z dnia 29 marca 1930 r. na okres od 1 kwietnia 1930 r. do 31 marca 1931 r.

*) Okólnik Nr. 47 ogłoszony będzie później.

z 5 kwietnia Nr. 25 Rok 1930

Poz. 222. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 marca 1930 r. o umundurowaniu i oznakach służbowych funkcjonarjuszów administracji lasów państwowych *).

§ 2. Zasadniczy kolor munduru jest brunatno-zielony („khaki"); guziki z białego metalu (srebrne) z orłem państwowym; rozmiary guzików: duży — 23 mm. mały 17 mm. średnicy.

*) w wyjątkach.

§ 9. Gajowi, dozorcy, strażnicy i strzelcy noszą podczas pełnienia obowiązków służbowych z prawej strony piersi oznakę służbową w kształcie tarczy eliptycznej z żółtej blachy, z godłem państwowem pośrodku i napisem: „Lasy Państwowe" oraz „Gajowy", „Dozorca", „Strażnik" lub „Strzelec". Oznakę zawiesza się na pętelce, wykonanej z podwójnie złożonego sukna o wysokości i szerokości 2½ cm. przyszytej na prawej stronie piersi do kurtki, względnie płaszcza lub kożucha.

§ 10. Starsi gajowi, gajowi, strzelcy i dozorcy leśni noszą kordelasy w kształcie noża z rękojeścią drewnianą, czarną i pochwą żelazną.

Urzędnicy, zajmujący stanowiska III kategorji służby leśnej, ochronnej i technicznej (podleśniczowie, leśniczowie) oraz kandydaci na te stanowiska, a z pośród niższych funkcjonarjuszów pomocnicy leśni i nadzorcy leśni — noszą kordelasy z rękojeścią drewnianą i pochwą skórzaną, czarną z okuciem mosiężnem.

Urzędnicy I kategorji, zajmujący stanowiska służby techniczno-leśnej oraz kandydaci na te stanowiska, pełniący służbę przygotowawczą (praktykanci techniczno-leśni), a z pośród urzędników II kategorji służby technicznej: łowczowie, technicy leśni, asystenci leśni noszą przy wystąpieniach reprezentacyjnych, uroczystościach i t. p. kordelasy z rękojeścią srebrną, zakończoną głową orła, w pochwie skórzanej z okuciem srebrnem zawieszone na rapciach skórzanych, obszytych na zewnętrznej stronie srebrnym galonem, zakończonym srebrnemi sprzączkami i karabinkami. Rapcie przymocowane są do pasa noszonego pod kurtką.

§ 13. Funkcjonarjuszom przeniesionym w stan spoczynku nie służy prawo noszenia munduru.

Poz. 223. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1930 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach i urzędach państwowych.

Poz. 224. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 1930 r. w sprawie zmiany przepisów o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia, odbywane poza granicami Państwa.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) i art. 6 § 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem, oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz, 1107) zarządza się co następuje:

§ 1. § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 września 1925 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia, odbywane poza granicami Państwa przez funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, oraz wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 711) w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 579), otrzymuje następujące brzmienie:

„Diety ustala się jak następuje:

a) dla Prezesa Rady Ministrów, Marszałka Polski, Ministrów i Prezesa Najwyższej Izby Kontroli bez względu na państwo zagraniczne — dol. am. 50,

b) dla funkcjonarjuszów państwowych, wymienionych w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), wojskowych zawodowych oraz wojskowych, wymienionych w art. 111, 112 i 113 wspomnianej ustawy, zależnie od grupy uposażenia i państwa zagranicznego:

1. Azja z wyjątkiem obszaru, wchodzącego w skład Turcji i Związku Socjalistycznych Republik Rad, Afryka, Ameryka i Australja.

Grupa uposażenia	II — IV	dol. am.	18,—
„ „	V — VI	„ „	15,—
„ „	VII — IX	„ „	11,—
„ „	X — XII	„ „	6,—
„ „	XIII — XVI	„ „	5,—

2. Wielka Brytanja.

Grupa uposażenia	II — IV	dol. am,	14,—
„ „	V — VI	„ „	11,—
„ „	VII — IX	„ „	8,—
„ „	X — XII	„ „	5,—
„ „	XIII — XVI	„ „	4,—

3. Turcja.

Grupa uposażenia	II — IV	dol. am.	13,—
„ „	V — VI	„ „	10,—
„ „	VII — IX	„ „	7,—
„ „	X — XII	„ „	4,—
„ „	XIII — XVI	„ „	3,—

4. Danja, Holandja, Norwegja, Szwecja, Hiszpanja, Portugalja i Litwa.

Grupa uposażenia	II — IV	dol. am.	12,—
„ „	V — VI	„ „	9,—
„ „	VII — IX	„ „	7,—
„ „	X — XII	„ „	4,—
„ „	XIII — XVI	„ „	3,—

5. Związek Socjalistycznych Republik Rad.

Grupa uposażenia	II — IV	dol. am.	11,—
„ „	V — VI	„ „	8,—
„ „	VII — IX	„ „	6,—
„ „	X — XII	„ „	4,—
„ „	XIII — XVI	„ „	3.—

6. Szwajcarja, Włochy i Francja.

Grupa uposażenia	II — IV	fr. szw.	40,—
„ „	V — VI	„ „	35,—
„ „	VII — IX	„ „	27,—
„ „	X — XII	„ „	18,—
„ „	XIII — XVI	„ „	13,—

7. Austrja, Belgja, Bułgarja, Finlandja, Grecja, Jugosławja, Łotwa, Rumunja i Węgry.

Grupa uposażenia	II — IV	fr.	szw.	35,—
" "	V — VI	"	"	30,—
" "	VII — IX	"	"	23,—
" "	X — XII	"	"	14,—
" "	XIII — XVI	"	"	9,—

8. Estonja.

Grupa uposażenia	II — IV	fr.	szw.	30,—
" "	V — VI	"	"	25,—
" "	VII — IX	"	"	18,—
" "	X — XII	"	"	11,—
" "	XIII — XVI	"	"	8,—

9. Niemcy.

Grupa uposażenia	II — IV	mk.	niem.	35,—
" "	V — VI	"	"	30,—
" "	VII — IX	"	"	23,—
" "	X — XII	"	"	14,—
" "	XIII — XVI	"	"	9,—

10. Czechosłowacja.

Grupa uposażenia	II — IV	k.	cz.	200,—
" "	V — VI	"	"	170,—
" "	VII — IX	"	"	120,—
" "	X — XII	"	"	75,—
" "	XIII — XVI	"	"	60,—

Diety płatne są według uznania przełożonej władzy funkcjonarjusza albo w walutach wyżej wyszczególnionych, albo też w walucie tego kraju, do którego wyjeżdża funkcjonarjusz, lub w którym zatrzymuje się po drodze dłużej aniżeli 24 godziny, według przeciętnego kursu dolara amerykańskiego, lub franka szwajcarskiego (zależnie od tego, w jakiej walucie wyznaczona jest dieta w niniejszem rozporządzeniu) w dniu poprzedzającym rozpoczęcie podróży na giełdzie stolicy tego kraju, do którego podróż się odbywa. Przy podróżach dłużej trwających, oraz delegacjach (odkomenderowaniach), przy których wypłata diet ma miejsce miesięcznie, obliczanie diet następuje według kursu dolara, lub franka szwajcarskiego z ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego wypłatę.

Gdy podróż służbowa ma charakter reprezentacyjny, ustala się diety przy podróżach służbowych do państw wymienionych w punktach 1 i 2:

dla II i III grupy uposażenia dol. am. 25,—
dla IV i V grupy uposażenia dol. am. 20,—

przy podróżach służbowych do państw, wymienionych w punktach 3, 4 i 5:

dla II i III grupy uposażenia dol. am. 20.—
dla IV i V grupy uposażenia dol. am. 15,—

oraz przy podróżach służbowych do państw wymienionych we wszystkich pozostałych punktach:

dla II i III grupy uposażenia dol. am. 15,—
dla IV i V grupy uposażenia dol. am. 10,—

O tem czy podróż służbowa ma charakter reprezentacyjny, decyduje Minister spraw Zagranicznych.

Przy podróżach służbowych na konferencje międzynarodowe do Genewy podwyższa się diety, określone w punkcie 6 (Szwajcarja) o 70%. Przy odbywanych tamże tego rodzaju podróżach, trwających dłużej niż miesiąc (z wyjątkiem podróży na Zgromadzenie Ligi Narodów), Minister Spraw Zagranicznych orzeka uprzednio, czy delegowanym funkcjonarjuszom przyznane zostają diety zwykłe, czy też podwyższone o 70%.

Przy podróżach służbowych na konferencje międzynarodowe do innych krajów poza Szwajcarją może być przyznany procentowy dodatek do diet, obowiązujących dla danego kraju. Wysokość tego dodatku określi Minister Skarbu na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych w każdym poszczególnym wypadku, stosownie do zachodzącej potrzeby".

§ 2. Po ust. 5 § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 września 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr, 101, poz. 711) dodaje się po lit. d) nowy ustęp o następującej treści:

„Ust. 5 niniejszego paragrafu ma analogiczne zastosowanie do osób, pobierających uposażenie według VII grupy t. j. może im być przyznany zwrot faktycznie poniesionych i udowodnionych kosztów przejazdu wozem sypialnym II klasy, z tą zmianą, że w krajach nieposiadających wagonów sypialnych II klasy może władza, zlecająca podróż służbową, przyznać tym osobom prawo przejazdu I klasą koleją i wozem sypialnym".

§ 3. § 13 b) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 września 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 711), ustanowiony paragrafem 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 579), uzupełnia się przez dodanie ust. 2 o następującej treści:

„Przepis ten ma analogiczne zastosowanie do oficerów i szeregowych Policji Państwowej."

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1930 r.

Z dniem tym tracą moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lipca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 691) z dnia 31 maja 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 338).

Poz. 225. Rozporządzenie Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 14 marca 1930 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

Poz. 226. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1930 r. w sprawie dodatkowego cennika detalicznej sprzedaży specjalnych wyrobów tytoniowych.

Poz. 227. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1930 r. w sprawie zmiany § 12 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1928 r. o trybie i zasadach prowadzenia rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 283).

---

z 10 kwietnia Nr. 26 Rok 1930

Poz. 228. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 lutego 1930 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie umundurowania i uzbrojenia szeregowych i oficerów Straży Granicznej *).

§ 2. Zasadniczy kolor munduru jest „khaki“, dystynkcyj — srebrny-oksydowany; guziki typu wojskowego, białe oksydowane z orłem państwowym.

§ 8. Uzbrojenie:

a) szeregowi Straży Granicznej:

broń: karabin z bagnetem lub rewolwer. Szeregowi Straży Granicznej, pełniący służbę konno, posiadają szablę przy pasie na żabce skórzanej; przy szabli chwast skórzany bronzowy;

b) oficerowie Straży Granicznej:

broń: szable typu oficerskiego i pistolet automatyczny ustalonego typu. Szabla przy pasie na skórzanych rapciach lub żabce ciemnobronzowego koloru. Do szabli temblak ze srebrnego oksydowanego płaskiego sznura szerokości 1 cm. grubości 3 mm z amarantową tasiemką szerokości 2 mm wplecioną w sznur w odległości 2 cm jeden skręt od drugiego, długości (złożonej podwójnie) 35 cm. Obsada chwasta w przekroju poziomym owalna o 3 mm szersza od sznura, chwast srebrny oksydowany na trzonie z nici jedwabnych amarantowych z jednej warstwy frendzli długości 4 cm spiętych dołem.

Poz. 229. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 24 marca 1930 r. o przedłużeniu mocy obowiązującej rozporządzenia z dnia 6 listopada 1929 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie zbóż, produktów przemiału oraz słodu.

Poz. 230. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Komunikacji, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Robót Publicznych o obowiązku dostarczania samolotów jako środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju.

Na zasadzie art. 4 ust. 3, art. 9 ust. 3 i art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 r. o obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883) zarządza się co następuje:

Do art. 1-go.

§ 1. Za „samoloty“ uważać należy te statki powietrzne lądowe lub wodne, które są cięższe od powietrza i posiadają własny napęd.

Do art. 3-go.

§ 2. Przez obowiązek dostarczenia samolotu z potrzebną obsługą zdolną do jego prowadzenia, rozumieć należy obowiązek dostarczenia samolotu z załogą, t. j. personelem technicznym, niezbędnym do obsługi danego samolotu przed odlotem i pilotowania w czasie lotu.

W wypadku gdy obowiązany do dostarczenia samolotu sam go obsługuje i prowadzi i nie ma świadectw członka załogi, uprawniających go do pilotowania samolotów z pasażerami, albo też nie posiada takich świadectw wogóle, a nie jest w możności dostarczenia załogi zdolnej do obsługi i prowadzenia, obowiązek ten ogranicza się do oddania do dyspozycji osoby, uprawnionej do korzystania ze świadczeń, samego tylko samolotu.

§ 3. Koszt materjałów pędnych oraz wyżywienie załogi (o ile załoga została dostarczona) przez czas trwania obowiązku świadczenia obciąża osobę obowiązaną do dostarczenia samolotu.

Do art. 4-go.

§ 4. Ministerstwo Komunikacji założy i będzie utrzymywać w stałej ewidencji wykazy alfabetyczne wszystkich posiadaczy samolotów według przynależności samolotów do poszczególnych portów ojczystych.

§ 5. Na podstawie wymienionych w § 4 wykazów alfabetycznych Ministerstwo Komunikacji układa co roku, celem zapewnienia kolejności i równomierności przy powoływaniu do świadczeń, listy kolejności osób obowiązanych do dostarczenia samolotów.

§ 6. W listach kolejności wykazuje się wszystkie osoby posiadające samoloty, z wyjątkiem tych osób, które, w myśl art. 5, ustęp pierwszy, punkty 1 — 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883), zwolnione są od obowiązku dostarczania samolotów na rzecz wojska w czasie pokoju, oraz z wyjątkiem tych osób, które posiadają wyłącznie samoloty, wyłączone w myśl art. 5, ustęp

---

*) w wyjątkach.

drugi, punkty 1 — 6 tego rozporządzenia z pod obowiązku ich dostarczenia.

Natomiast osoby, które posiadają prócz samolotów zwolnionych od obowiązku ich dostarczenia na rzecz wojska, również samoloty od tego obowiązku niezwolnione, powinny być zamieszczone w listach kolejności, a przy ich nazwiskach należy obok samolotów podlegających obowiązkowi ich dostarczenia wykazywać w osobnych rubrykach także ilość i rodzaj samolotów zwolnionych od tego obowiązku.

W razie zwolnienia pewnych kategoryj osób lub samolotów od obowiązku ich dostarczenia w myśl ustępu ostatniego art. 5 powołanego wyżej rozporządzenia należy zwolnienie takie zaznaczyć w wykazie alfabetycznym (§ 4).

§ 7. Przy układaniu list kolejności należy przestrzegać następujących zasad:

Przedewszystkiem powinny być umieszczone osoby fizyczne lub prawne, posiadające samoloty dla innych celów niż zarobkowe, naukowe i szkolne w kolejności liczby posiadanych samolotów, a następnie dopiero posiadacze samolotów dla celów zarobkowych, naukowych lub szkolnych.

Pozatem posiadacze dwu lub więcej samolotów wyprzedzają w liście kolejności posiadaczy jednego samolotu, a posiadacze samolotów używanych dla celów przemysłowych i handlowych posiadaczy samolotów dla celów aerofotografji i aerofotogrametrji.

§ 8. Przy wydawaniu nakazów dostarczenia samolotów na rzecz wojska w czasie pokoju należy przestrzegać porządku ustalonego w liście kolejności.

Wyjątki są dopuszczalne bądźto z powodów, które powstały po sporządzeniu listy kolejności, bądźteż z uwagi na objekt podlegający przewiezieniu. W tych ostatnich wypadkach w miejsce osoby zwolnionej od dostarczenia samolotu powinna być pociągnięta do tego świadczenia osoba znajdująca się na liście kolejności pod następną liczbą kolejną lub też osoba dysponująca odpowiednim samolotem. Osoba zwolniona, po ustaniu powodu zwolnienia powinna być pociągnięta do świadczenia bezpośrednio przed osobą, na którą wedle listy kolejności przypadłoby następne świadczenie.

Decyzja w sprawach kolejności i odstępstwa od niej należy do władzy wydającej nakazy dostarczenia (§ 14 ust. 2).

§ 9. Listy kolejności na każdy rok następny powinny być sporządzone najpóźniej na dzień 15 grudnia roku poprzedzającego. Powinny być one ogłaszane corocznie w Monitorze Polskim.

Pierwsza lista kolejności winna być ułożona i ogłoszona w ciągu dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§ 10. Ze względów wyjątkowych, spowodowanych szybkością samolotu jako środka przewozowego, można żądać dostarczenia samolotu jako środka przewozowego od wszystkich osób obowiązanych do dostarczenia samolotu, zamieszkałych w promieniu 100 klm od miejsca, do którego samolot ma być dostarczony.

Do art. 5-go.

§ 11. Samoloty będące w posiadaniu funkcjonarjuszów państwowych i samorządowych, wojskowych w służbie czynnej oraz duchownych, podlegają obowiązkowi świadczenia na rzecz wojska w czasie pokoju, o ile właściwa władza nie orzeknie, że samoloty te są im niezbędnie potrzebne celem wykonywania służby, względnie posług religijnych.

Fakt zwolnienia od obowiązku dostarczenia samolotów, będących w posiadaniu funkcjonarjuszów państwowych i samorządowych, wojskowych w służbie czynnej, oraz osób duchownych, udawadnia się poświadczeniem bezpośredniej władzy przełożonej, a o ile chodzi o duchownych—poświadczeniem, wydanem przez właściwego wojewodę, że wspomniane samoloty są im niezbędnie potrzebne dla wykonywania służby względnie posług religijnych.

Do art. 7-go.

§ 12. O potrzebie korzystania z samolotów w myśl art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883) decyduje Minister Spraw Wojskowych, względnie właściwi terytorjalnie Dowódcy Okręgów Korpusów.

W szczególności władze wyżej wspomniane decydują, czy zachodzi służbowa potrzeba korzystania z samolotu, jako środka przewozowego celem służbowego przewozu osób względnie rzeczy.

Za służbowy przewóz rzeczy, względnie przewóz rzeczy w związku z podróżą służbową, uważa się również przewóz instrumentów, narzędzi oraz innych materjałów mogących się zmieścić w samolocie, nie zagrażających niebezpieczeństwem uszkodzenia samolotu w czasie lotu oraz dopuszczonych na mocy obowiązujących przepisów do przewozu samolotami.

§ 13. Do korzystania z samolotu jako środka przewozowego są uprawnione na podstawie pisemnego rozkazu wyjazdu wyłącznie osoby, pełniące czynną służbę wojskową.

Do art. 6-go 8-go, 9-go i 10-go.

§ 14. Prawo wystawiania zapotrzebowania celem dostarczenia samolotu posiadają władze wymienione w § 12.

Zapotrzebowania te należy skierowywać do Ministerstwa Komunikacji, które na podstawie tych zapotrzebowań wydaje nakaz dostarczenia samolotu, jako środka przewozowego, sporządzony według wzoru Nr. 1, załączonego do niniejszego rozporządzenia.

§ 15. W czasie trwania stanu wyjątkowego, w wypadkach klęsk żywiołowych oraz zarządzenia asystencji wojskowej (art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 r.—Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883) władze wymienione w § 12 mają prawo do wystawiania na rozkazach wyjazdu zezwoleń na bezpośrednie wystawianie zapotrzebowań na samoloty, a w szczególności także na

samoloty, służące do celów wymienionych w pp. 4, 5 i 6 art. 5 powołanego wyżej rozporządzenia oraz samoloty, będące własnością lub w posiadaniu związków komunalnych.

§ 16. Uprawniony w myśl § 15 powinien zwrócić się do zawiadowcy portu lotniczego (lotniska) a w braku takiego do osoby nadzorującej lotnisko z ramienia władz państwowych, na którem samolot podlegający świadczeniu znajduje się, z żądaniem dostarczenia samolotu, okazując przytem swój dokument legitymacyjny.

Za dokument legitymacyjny uważa się rozkaz wyjazdu (§ 15).

Na zasadzie okazanego rozkazu wyjazdu zawiadowca portu względnie osoba nadzorująca lotnisko z ramienia władz państwowych wystawia pisemny nakaz dostarczenia samolotu.

Nakaz ten winien być sporządzony według wzoru Nr. 2 załączonego do niniejszego rozporządzenia.

O wystawionym przez się nakazie zawiadowca portu względnie osoba nadzorująca lotnisko z ramienia władz państwowych powinna przesłać dwa meldunki, jeden do Ministerstwa Komunikacji, drugi do władzy wystawiającej rozkaz wyjazdu.

Przy wyznaczaniu samolotów do świadczeń, zawiadowca portu względnie osoba nadzorująca lotnisko z ramienia władz państwowych, powinna wybierać z listy kolejności ogłoszonej w Monitorze, te samoloty, których stałe miejsce postoju (port ojczysty) znajduje się na podległem lotnisku.

Do art. 15-go.

§ 17. Stawki, należne tytułem wynagrodzenia za dostarczenie samolotów jako środka przewozowego, będą ustalone trybem przewidzianym w art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883) i po uprzedniem wysłuchaniu opinji Ministerstwa Komunikacji, będą ogłaszane dla poszczególnych powiatów w dziennikach urzędowych województw.

Przy ustalaniu stawek wynagrodzenia należy brać pod uwagę rzeczywiste koszty utrzymania samolotu i obsługi oraz zużytych materjałów pędnych przez okres czasu, liczony od chwili odlotu samolotu do wyznaczonego miejsca dostarczenia tego samolotu do chwili powrotu jego na lotnisko, z którego odleciał, oraz koszty związane z przybyciem członków załogi do miejsca odlotu samolotu i powrotem ich od tego miejsca do miejsca zamieszkania.

W wypadku przewidzianym w § 2 ust. 2 niniejszego rozporządzenia stawki oblicza się tylko biorąc pod uwagę koszt użycia samolotu i ewentualnych materjałów pędnych, dostarczonych przez posiadacza samolotów.

Wynagrodzenie za spełnienie obowiązku dostarczenia środka przewozowego obciąża budżet Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Do art. 16-go.

§ 18. W wypadku zniszczenia lub uszkodzenia dostarczonego samolotu, powiatowa władza administracji ogólnej, na obszarze której to zniszczenie lub uszkodzenie nastąpiło, zawiadamia o tem niezwłocznie drogą najkrótszą (telefonicznie względnie telegraficznie) Ministerstwo Komunikacji, które wyda zarządzenia, mające na celu stwierdzenie stopnia uszkodzenia względnie zniszczenia samolotu oraz okoliczności, w których to zniszczenie względnie uszkodzenie nastąpiło.

Zgłaszanie pretensyj o odszkodowanie z powodu utraty, zniszczenia lub uszkodzenia samolotu należy, w terminie 1 roku od daty zajścia wypadku kierować do Ministerstwa Komunikacji za pośrednictwem właściwej terytorjalnie władzy powiatowej administracji ogólnej.

Zgłaszający pretensję o odszkodowanie powinien dołączyć do tego zgłoszenia nakaz dostarczenia samolotu, tudzież potwierdzenie o korzystaniu z niego, przewidziane w art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883). Dla ustalenia okoliczności mających być podstawą rozstrzygnięcia, powiatowa władza administracji ogólnej przeprowadza rozprawę ustną w trybie określonym w art. 45 — 48 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

§ 19. Wypłata odszkodowania z tytułu zniszczenia, utraty lub uszkodzenia środka przewozowego obciąża budżet Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Do art. 17-go.

§ 20. O ile korzystający z samolotu uiścił wynagrodzenie za użycie tego samolotu— to zwrot tego wynagrodzenia wypłaca płatnik tej formacji, do której korzystający z samolotu należy, a to na zasadzie kwitu, tudzież złożonego mu rozkazu wyjazdu, o ile w szczególnych wypadkach Minister Spraw Wojskowych nie zarządzi inaczej.

Gdy korzystający z samolotu wynagrodzenia nie zapłacił (ust. 2 art. 17), powinien o tem bezzwłocznie złożyć meldunek swej władzy przełożonej, która spowoduje natychmiastowe przekazanie tej należności przez płatnika do powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczącego.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 3 miesiące po ogłoszeniu.

Wzór Nr. 1

do § 14 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 1930 r. (poz. 230).

MINISTERSTWO KOMUNIKACJI

Nr. . . . .

NAKAZ

dostarczenia samolotu, jako środka przewozowego, na rzecz wojska w czasie pokoju.

Na zasadzie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 roku o obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883) i na zasadzie § 14 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 6 marca 1930 roku (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 230), oraz wskutek pisemnego zapotrzebowania z dn. . . . . 1930 r. Nr. . . . wystawionego przez . . . . . na zasadzie . . . . . . a zgłoszonego w Ministerstwie Komunikacji przez . . . .

Ministerstwo Komunikacji nakazuje p. . . . . zamieszkałemu w . . . . dostarczyć jako środka przewozowego na rzecz wojska w czasie pokoju następującej ilości . . . . . . samolotów . . . . zarejestrowanych w rejestrze państwowym polskich statków powietrznych:

a) Nr. rejestru . . . . znaki przynależności państwowej i rejestracji . . . . . typ, serja i Nr. . . zaopatrzony w silnik typu . . serja i Nr. . . . .

b) Nr. rejestru . . . . znak. przynależności państwowej i rejestracji . . . . . typ. serja i Nr. . i zaopatrzony w silnik. Typ, serja i Nr. . .

c) Nr. rejestru . . znaki przynależności państwowej i rejestracji . . typ, serja i Nr. . . zaopatrzony w silnik. Typ, serja i Nr. . . . .

wraz z niezbędną do obsługi i utrzymania w stanie należytej sprawności i porządku ilością członków załogi, a w szczególności . . . .

Samoloty wyżej wymienione winny się znajdować w stanie gotowym do odlotu dnia . . . . . . 19 . . . r. o godz. . . . . na lotnisku w . . . . a załoga ich powinna oddać się do dyspozycji p. . . . .

Samoloty te mogą być użyte najwięcej na przeciąg . . . słownie . . . . godzin i za używanie ich posiadacz ma prawo otrzymać od Skarbu Państwa wynagrodzenie według stawki . . . . taryfy, ustalonej rozporządzeniem wojewody w . . . z dnia . . . . 19 . . r. (Dz. W. Nr. . . ., poz. .).

Niewykonanie niniejszego nakazu podlega karze, przewidzianej w art. 18 powołanego w ustępie poprzednim rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Podpis . . . .

Wzór Nr. 2

do § 16 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 1930 r. (poz. 230).

ZAWIADOWCA PORTU LOTNICZEGO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI
w . . . . .
Nr. . . . . . .

NAKAZ

dostarczenia samolotu, jako środka przewozowego, na rzecz wojska w czasie pokoju.

Na zasadzie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 roku o obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883) i na zasadzie § 16 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 6 marca 1930 roku (Dz. U. R. P. Nr. 26. poz. 230) oraz wskutek przedstawionego rozkazu wyjazdu Nr. . . . . z dn. . . . . , 19 . . . r. wystawionego przez . . . . . . dla . . . . z . . . . nakazuję p. . . . . zamieszkałemu w . . . . dostarczyć, jako środka przewozowego na rzecz wojska w czasie pokoju, następującej ilości . . . . . . samolotów . . . . . zarejestrowanych w rejestrze państwowym polskich statków powietrznych:

a) Nr. rejestru . . . . . znaki przynależności państwowej i rejestracji

. . . . typ, serja i Nr. . .
zaopatrzony w silnik typu . . .
serja i Nr. . . . .

b) Nr. rejestru . . . . znaki przynależności państwowej i rejestracji . . . typ, serja i Nr. . . . zaopatrzony w silnik typu . . . serja i Nr. . . . .

wraz z niezbędną do obsługi i utrzymania w stanie należytej sprawności i porządku ilością członków załogi, a w szczególności . . .

. . . .

Samoloty wyżej wymienione winny się znajdować w stanie gotowym do odlotu dnia . . . 19 . r. o godz. . . . . . na lotnisku w . . . . a załoga ich powinna oddać się do dyspozycji p. . . . .

Samoloty te mogą być użyte najwięcej na przeciąg . . słownie . . . godzin i za używanie ich posiadacz ma prawo otrzymać od Skarbu Państwa wynagrodzenie według stawki . . . . taryfy, ustalonej rozporządzeniem wojewody w . . . z dnia . . . . . 19 . r. (Dz. W. Nr. . ., poz. . .).

Niewykonanie niniejszego nakazu podlega karze, przewidzianej w art. 18 powołanego w ustępie poprzednim rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

. . . . . . dn. . . . 19 r.

M. p. i podpis . . . . .

Poz. 231. Oświadczenie rządowe z dnia 12 lutego 1930 r. w sprawie przystąpienia kolonij francuskich do Konwencji Międzynarodowej, dotyczącej ruchu drogowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 roku.

Poz. 232. Oświadczenie rządowe z dnia 12 lutego 1930 r. w sprawie ratyfikacji Konwencji Międzynarodowej, dotyczącej ruchu drogowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 roku.

---

z 15 kwietnia Nr. 27 Rok 1930

Poz. 233. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 5 lutego 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie utworzenia urzędu celnego w Kułaczynie.

Poz. 234. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 14 marca 1930 r. o zawieszeniu cła wywozowego od otrąb.

Poz. 235. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 marca 1930 r. w sprawie utworzenia izby skarbowej w Nowogródku.

Poz. 236. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 marca 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o utworzeniu gminy wiejskiej „Włochy" w powiecie i województwie warszawskiem.

Poz. 237. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 marca 1930 r. o utworzeniu gminy wiejskiej Jurowce w powiecie sanockim, województwie lwowskiem.

Poz. 238. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 marca 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Stołpce, Swierżeń i Mir w powiecie stołpeckim, województwie nowogródzkiem.

Poz. 239. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 9 kwietnia 1930 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom zakładów hutniczych, położonych na terenie działania Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia w Katowicach.

Poz. 240. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 9 kwietnia 1930 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom Częstochowskich Zakładów Wyrobów Włókienniczych „Stradom" oraz Fitznerowskiej Fabryki Śrub i Nitów w Siemianowicach.

Poz. 241. Oświadczenie Rządowe z dnia 25 lutego 1930 r. w sprawie przystąpienia Chili do Konwencji Międzynarodowej, dotyczącej ruchu drogowego, podpisanej w Paryżu 24 kwietnia 1926 roku.

Poz. 242. Oświadczenie Rządowe z dnia 25 lutego 1930 r. w sprawie przystąpienia Iraku, Gibraltaru, Malty i Palestyny do Konwencji Międzynarodowej, dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu 24-go kwietnia 1926 r.

Poz. 243. Oświadczenie Rządowe z dnia 26 lutego 1930 r. w sprawie ratyfikacji Konwencji Międzynarodowej, dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu 24 kwietnia 1926 r.

Poz. 244. Oświadczenie Rządowe z dnia 19 marca 1930 r. w sprawie przystąpienia Państwa Watykanu do Konwencji Międzynarodowej, dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu 24 kwietnia 1926 roku.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

---

z 1 kwietnia Nr. 76 Rok 1930

Poz. 118. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 119. Postanowienie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 marca 1930 r. o przekazaniu starostom grodzkim w miastach: Bydgoszczy, Gnieźnie, Grudziądzu, Inowrocławiu i Toruniu czynności miejscowej władzy policyjnej w sprawach prasowych.

Na podstawie § 2 ustawy z dnia 11 marca 1850 r. o administracji policji (Zb. u. pr. str. 265), postanawiam, co następuje:

§ 1.

Z kompetencyj miejscowej władzy policyjnej w miastach: Bydgoszczy, Gnieźnie, Grudziądzu, Inowrocławiu i Toruniu wydziela się i przekazuje odnośnym starostom grodzkim sprawy prasowe.

§ 2.

Wykonanie niniejszego postanowienia porucza się wojewodom poznańskiemu i pomorskiemu, każdemu w zakresie jego terytorjalnej właściwości.

§ 3.

Postanowienie niniejsze wchodzi w życie w 14 dni po dniu ogłoszenia.

---

z 2 kwietnia Nr. 77 Rok 1930

Poz. 120. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 28 marca 1930 r., o podnoszeniu bandery przez polskie statki handlowe przy spotkaniu się ze statkami powietrznemi na morzu.

z 3 kwietnia Nr. 78 Rok 1930

z 4 kwietnia Nr. 79 Rok 1930

z 5 kwietnia Nr. 80 Rok 1930

Poz. 121. Uchwała Rady Ministrów z dnia 31 marca 1930 r. w sprawie dodatkowego kredytu na okres budżetowy od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r. na dotację dla Banku Rolnego na pomoc kredytową dla polaków zagranicą.

Poz. 122. Uchwała Rady Ministrów z dnia 31 marca 1930 r. w sprawie dodatkowego kredytu na okres budżetowy od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r. na wybory do Sejmu i Senatu.

Poz. 123. Uchwała Rady Ministrów z dnia 31 marca 1930 r. w sprawie dodatkowego kredytu na okres budżetowy od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r. na dopłaty do zabezpieczenia na wypadek bezrobocia oraz pomoc dla bezrobotnych wsi i miast.

z 7 kwietnia Nr. 81 Rok 1930

Poz. 124. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 marca 1930 r. w sprawie uchylenia rozporządzenia z dnia 16 listopada 1929 r. („Monitor Polski" Nr. 279, poz. 646).

---

z 8 kwietnia Nr. 82 Rok 1930

Poz. 125. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 marca 1930 r. o zakresie działania starostów grodzkich w miastach Bydgoszczy, Gnieźnie, Grudziądzu, Inowrocławiu i Toruniu.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 września 1929 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 1928 r. w sprawie powiatów miejskich (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 543) zarządzam co następuje.

§ 1.

W zakresie funkcyj administracji policji w miastach Bydgoszczy, Gnieźnie, Grudziądzu, Inowrocławiu i Toruniu należą do kompetencji odnośnych starostów grodzkich — sprawy wynikające na tle obowiązujących przepisów, dotyczących:

a) utrzymania bezpieczeństwa i spokoju publicznego,

b) cudzoziemców,

c) granic Państwa,

d) godzin handlu i godzin otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych.

Starostom grodzkim przysługują kompetencje płynące dla powiatowych władz administracji ogólnej z przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 257).

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 14 dni po dniu ogłoszenia.

---

z 9 kwietnia Nr. 83 Rok 1930

Poz. 126. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 marca 1930 r. w sprawie wywłaszczenia gruntów pod budowę bocznicy kolejowej na Czechowszczyźnie pod Grodnem.

z 10 kwietnia Nr. 84 Rok 1930

Poz. 127. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 29 marca 1930 r. Nr. I. Prez. 2107/30 w sprawie zwrotu opłat szkolnych.

z 11 kwietnia Nr. 85 Rok 1930

Poz. 128. Ogłoszenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 7 kwietnia 1930 r.

z 12 kwietnia Nr. 86 Rok 1930

z 14 kwietnia Nr. 87 Rok 1930

Poz. 129. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1930 r. w sprawie rozszerzenia Urzędu Celnego w Gdyni.

Poz. 230. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 marca 1930 r. o sposobie wzywania pilota przez polskie statki handlowe morskie.

III.

Przedruki z innych wydawnictw urzędowych.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

z 15 marca Nr. 2 Rok 1930

17.

K. III. 2594.

OKÓLNIK

W SPRAWIE PRZEWOZU ZWŁOK.

W sprawie przewozu zwłok z zagranicy do Polski i przez Polskę tranzytem obowiązuje rozporządzenie ministra zdrowia publicznego z dn. 6 maja 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 42, poz. 257) w brzmieniu, sprostowanem przez obwieszczenie z 19 lipca 1920 (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 57 z 1920, poz. 360) oraz rozporządzeniem tegoż ministra z 26 kwietnia 1921 (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 39, poz. 242).

Czynności urzędów konsularnych w tej sprawie obejmują:

a) wystawienie pozwolenia na przewóz zwłok do Polski wraz z odpisem, potrzebnym dla urzędu celnego,

b) opieczętowanie trumny.

Ad a) Pozwolenie należy wystawić według załączonego wzoru na zasadzie następujących dokumentów:

1) aktu zejścia osoby zmarłej, wystawionego przez właściwe władze miejscowe;

2) zezwolenia na przewóz zwłok do Polski, wydanego przez władze polskie;

3) zezwolenia władz państwa, z którego terytorjum zwłoki mają być wywiezione, jak również państw, przez których terytorjum przejść mają zwłoki do granicy Polski; w razie przewozu zwłok przez Polskę tranzytem należy zażądać zezwolenia władz Państwa sąsiedniego na wwóz zwłok z Polski na terytorjum tego państwa, celem uniknięcia możliwości zatrzymania zwłok na granicy polskiej; o posiadaniu takiej zgody należy zrobić odpowiednią adnotację w aktach sprawy;

4) zaświadczenia urzędowego lekarza, stwierdzającego przyczynę śmierci, z którego wynikać winno, że śmierć nie nastąpiła z po-

wodu choroby epidemicznej lub zaraźliwej, o ile od daty śmierci nie upłynął termin roczny oraz że przewóz zwłok nie budzi żadnych innych wątpliwości pod względem sanitarnym:

5) zaświadczenia władz lokalnych o właściwem opakowaniu zwłok (trumna metalowa, szczelnie zalutowana, złożona do trumny drewnianej z twardego drzewa i umieszczona w pace drewnianej).

Celem uzyskania pozwolenia na przewóz zwłok ustala się następujący tryb postępowania.

1) Urząd konsularny Rz. P., otrzymawszy podanie strony o pozwolenie na przewóz zwłok, przesyła to podanie wraz ze swą opinją bezpośrednio do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej tego okręgu, do którego zwłoki mają być dostawione, w razie zaś przewozu zwłok tranzytem przez terytorjum Polski, do Komisarjatu Rządu w Warszawie.

2) Jeżeli osoba zainteresowana zwraca się o zezwolenie na przewóz zwłok bezpośrednio do tej władzy (Województwo lub Komisarjat Rządu) władza ta, opatrzywszy podanie swą zgodą, przesyła je właściwemu urzędowi konsularnemu Rz. P.

O ile chodzi o terytorjum W. M. Gdańska, to urzędy kompetentne winny zwracać się do Komisarza Generalnego Rz. P. w Gdańsku.

Powyższy tryb postępowania może być przeprowadzony również w drodze telegraficznej na koszt petent? z zapłaconą odpowiedzią.

Ad b) Opieczętowanie trumny przez upoważnionego funkcjonarjusza urzędu konsularnego nastąpić winno: albo na miejscu ekshumacji, albo w lokalu, z którego ma nastąpić eksportacja zwłok, albo wreszcie, o ile miejsce, z którego zwłoki mają być transportowane, leży w znacznej odległości od siedziby urzędu konsularnego i wyjazd tam upoważnionej osoby wywołaćby mógł komplikacje w normalnem urzędowaniu, — w wagonie kolejowym, podczas przewozu zwłok przez siedzibę urzędu konsularnego.

Pieczęcie winny być nałożone na wierzchnią trumnę, w której zwłoki po przybyciu na miejsce przeznaczenia będą pochowane. W razie trudności, mogących powstać przy stosowaniu tego przepisu, zwłaszcza jeżeli pieczęcie mają być nałożone w siedzibie urzędu konsularnego podczas przewozu zwłok, za wierzchnią trumnę uważać można pakę, w której trumna jest przewożona.

Przez nałożenie pieczęci urząd konsularny stwierdza, że zachowane zostały przepisy obowiązujące przy opakowaniu i przewozie zwłok. Jednocześnie, o ile to jest możliwe, urząd konsularny winien się upewnić, że opieczętowana trumna zawiera rzeczywiście zwłoki, na których przewiezienie wystawił pozwolenie. Następnie urząd konsularny winien zwrócić uwagę osób zainteresowanych, że przesyłka podlega jeszcze na granicy Rz. P. odprawie celnej.

Za wystawienie pozwolenia na przewóz zwłok oraz za nałożenie pieczęci, następnie tytułem diet urzędnika, wyjeżdżającego do opieczętowania trumny i ewentualnego asystowania przy ekshumacji zwłok, należy pobierać opłaty zgodnie z poz. 51 i 68 taryfy opłat konsularnych, ogłoszonej w Dz. Urz. M. S. Z. Nr. 7 z 1928, poz. 54. Również należy pobierać rzeczywiste wydatki urzędnika, wyjeżdżającego do opieczętowania trumny czy też ekshumacji zwłok, w myśl § 3 przepisów o podróżach służbowych (Dz. Urz. M. S. Z. Nr. 5 z 1927, poz. 67), w którym to wypadku odnośna kwota winna być uwidoczniona w księdze Dziennik-Główna na rachunku wydatków rzeczowych.

Równocześnie tracą moc obowiązującą okólniki:

z 17	kwietnia 1923	Dz. Urz. M. S. Z.	Nr. 7,	poz.	76
„ 22	lutego 1924	„ „	Nr. 2,	„	24
„ 15	kwietnia 1928	„ „	Nr. 6,	„	46
„ 31	maja 1929	„ „	Nr. 6,	„	48

KONSULAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

w ....

Nr. ....

POZWOLENIE

NA PRZEWÓZ ZWŁOK Z ZAGRANICY DO POLSKI.

Na mocy art. 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego w sprawie przewożenia i ekshumacji zwłok (Dz. Ust. Nr. 42 z 1920, poz. 257) oraz po otrzymaniu zgody Pana Wojewody w ....

z dn. .... Nr. .... zezwala

CONSULAT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE

á ....

Nr. ....

PERMIS

DE TRANSPORT DES DÉPOUILLES MORTELLES DE L'ÉTRANGER EN POLOGNE.

Conformément à l'art. 7 du décret du Ministre de la Santé publique sur les permis de trasport et d'exhumation des corps des défunts (J. des L. Nr. 42 de 1920, texte 257) et aprés avoir reçu le consentement de M. le Voïévode de .... du ....

Nr. .... il est permis

się Pan ....
zamieszkałe .... w ....
na przewiezienie zwłok ....
.... lat ....
zawód ....
zmarłe .... dni ....
w ....
na ....
(rozpoznanie lekarza według urzędowego świadectwa zgonu) z ....
.... do Polski
i pochowanie ich na cmentarzu w ....
Zwłoki mają być złożone w ....
i przewiezione drogą ....
do ....
skąd drogą ....
do ....
następnie na cmentarz w ....
gdzie mają być pochowane bez otwierania trumny i naruszenia pieczęci urzędowych.

Zwłokom towarzyszy ....
które ....
za okazaniem niniejszego pozwolenia zechcą właściwe władze użyczyć potrzebnej pomocy urzędowej.

Pozwolenie niniejsze jest ważne do dn. ....
.... 193 .... r.
Opłatę konsularną w sumie ....
pobrano.

(pieczęć konsularna)

(—) ....

Konsul Rz. P.

Zaświadczam, że zwłoki zostały opakowane zgodnie z niniejszem pozwoleniem. *)

(—) ....

*) Przewóz zwłok może nastąpić dopiero po uzyskaniu podpisu właściwego lekarza urzędowego pod powyższem zaświadczeniem.

à M. ....
....
domicilié ....
à ....
de transporter le corps du défunt ....
âgé .... profession
décédé .... le ....
à ....
à la suite de ....
(constatation du médecin d'après le certificat officiel du décès) de ....
en Pologne et de l'enterrer au cimetière
à ....

Les dépouilles mortelles doivent être enfermées dans ....
et transportées par la voie ....
de ....
à ....
de là par le chemin de ....
à ....
et ensuite au cimetière à ....
où elles doivent être enterrées sans ouvrir le cercueil et sans toucher aux sceaux officiels.

Le corps est accompagné par les personnes suivantes ....
....
auxquelles après présentation de ce permis les autorités competentes voudront bien donner leur assistance officielle.

Le présent permis est valable jusqu'au
.... 193 ....

Tarif perçu ....

(—) ....

Je certifie que le corps a été enfermé d'accord avec le permis. *)

(—) ....

*) Le transport des dépouilles mortelles ne peut avoir lieu que lorsque le médecin officiel compétent aura apposé sa signature sur le certificat.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

z 6 marca Nr. 7 Rok 1930

125.

OPŁATY STEMPLOWE.

Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych ustalona przez Ministerstwo Skarbu *).

Skróty: u. o. s. — ustawa o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (DURP. Nr. 98, poz. 570).
r. w. s. — rozporządzenie wykonawcze z dnia 20 listopada 1926 r. (DURP. Nr. 123, poz. 715).

(art. 142, 154, 158 i 160). Uwolnienie od opłaty, przewidziane w punkcie 1 art. 160 u. o. s., tyczy się tylko świadectw, wydanych na skutek podań, wymienionych w punktach 1—24 art. 142, lub na skutek wniosku ustnego, który — gdyby był ujęty w formę pisemną — byłby wolny od opłaty w myśl jednego z owych 24 punktów art. 142; innemi słowy: świadectwo jest wolne od opłaty na mocy punktu 1 art. 160, jeżeli już z jego treści wynika, że ono dotyczy sprawy, wymienionej w jednym z owych 24 punktów art. 142.

W szczególności więc: w związku z punktem 3 art. 142 są wolne od opłaty świadectwa stwierdzające, że ktoś należy do wojska, że służbę wojskową odbył, że został uznany za niezdolnego do służby wojskowej; w związku z punktem 5 art. 142 są wolne od opłaty np. dekrety nominacyjne, legitymacje urzędnicze. Natomiast świadectwo, nie stwierdzające stosunku danej jednostki do Państwa w zakresie służby wojskowej lub cywilnej, lecz ustalające okoliczności faktyczne, od których istnienia zależy załatwienie sprawy, wchodzącej w zakres państwowej służby cywilnej lub wojskowej, nie jest wolne od opłaty stemplowej. Jakkolwiek więc np. podanie o posadę w urzędzie państwowym jest wolne od opłaty na mocy punktu 5 art. 142, to jednak nie są wolne od opłaty, lecz podlegają opłacie w wysokości 3 zł., przewidzianej w art. 154, dołączone do takiego podania: świadectwo moralności oraz świadectwo obywatelstwa polskiego.

Z powyższego wynika, że również nie są wolne od opłaty podania o wydanie takich świadectw, z których treści nie wynika, że dotyczą spraw, wymienionych w punktach 1—24 art. 142 np. o wydanie świadectwa moralności lub świadectwa obywatelstwa, choćby w podaniu zaznaczono, że świadectwo ma być załączone do podania, wymienionego w jednym z owych 24 punktów.

Tezy powyższe wynikają w szczególności stąd, że u. o. s. nie przewiduje żadnych środków kontroli, zapobiegających użyciu świadectw, o których mowa, do celów innych, niż te, którym miały służyć według oznajmienia osoby starającej się o świadectwo.

Poświadczenie własnoręczności podpisu (lub znaku ręcznego), umieszczonego na podaniu lub innem piśmie, tyczącem się jednej ze spraw, wymienionych w punktach 1 — 24 art. 142, jest na mocy punktu 1 art. 160 wolne od opłaty, przewidzianej w art. 158 — np. uwierzytelnienie podpisu, umieszczonego na zeznaniu celem wymiaru podatku spadkowego (art. 142, punkt 1) lub na obligu, sporządzonym w ramach pomocy kredytowej, przewidzianej w punkcie 9 art. 142. Poświadczenie bowiem takie stanowi nierozdzielną całość z pismem, na którem jest umieszczone, a wobec tego — gdy pismo to mieści się w ramach punktów 1 — 24 art. 142 — nie ulega wątpliwości, że również owo poświadczenie posiada warunki uwolnienia od opłaty.

Ministerstwo Skarbu przesłało powyższą wykładnię wszystkim władzom centralnym (L. D. V. 10610/6/28) z 17 lutego 1930 r.

*) w wyjątkach.

z 25 marca Nr. 9 Rok 1930

158.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 5 marca 1930 r.
L. D. VI. 1572/Konc./30

w sprawie interpretacji ust. 1 art. 4-go ustawy przeciwalkoholowej.

Do Izby Skarbowej w Krakowie.

Na sprawozdanie z dnia 29/VII 1929 r. L. $\frac{8221/29}{IV}$ i z dnia 4/X 1929 r. L. $\frac{11604/29}{IV}$ Ministerstwo Skarbu, w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, wyjaśnia, że uchwalony przez ludność danej gminy po myśli ust. 1 art. 4 ustawy z dnia 23/IV 1920 roku o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych w brzmieniu ogłoszonem w Dz. U. R. P. Nr. 35 z r. 1922 pod poz. 299 „całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych" dotyczy, zgodnie z postanowieniem art. 1 wspomnianej ustawy, napojów alkoholowych zawierających ponad $2^1/_2$ % alkoholu.

W miejscowościach, w których zakaz sprzedaży napojów alkoholowych uchwalono, jest zatem sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do $2^1/_2$% alkoholu dozwolona.

Rozszerzenie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych także na napoje zawierające mniej, niż $2^1/_2$ % alkoholu, może nastąpić ewentualnie z inicjatywy zainteresowanej gminy, jedynie na mocy decyzji Ministra Spraw Wew-

nętrznych, powziętej w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Przemysłu i Handlu.

Dyrektor Departamentu:

Warszawa, dnia 5 marca 1930 r.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VI.1572/Konc./30.

Wszystkim Izbom Skarbowym udziela się do wiadomości i zastosowania się.

Dyrektor Departamentu:

174.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 11 marca 1930 roku
L. D. VI. 580/Konc./30

w sprawie utraty koncesji w związku z postanowieniami art. 8 ustawy przeciwalkoholowej.

Do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
w miejscu.

Na pismo z dnia 21,XII. 1929 r. Nr. A. P. 1100/1 Ministerstwo Skarbu komunikuje, że podziela zapatrywanie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, iż utrata koncesji na sprzedaż napojów alkoholowych po myśli art. 8 ust. 3 ustawy z 24.IV. 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych w brzmieniu ogłoszonem w Dz. U. R. P. Nr. 35 z 1922 r. poz. 299 następuje nietylko w razie dwukrotnego przekroczenia przepisów tej ustawy przez właściciela zakładu, lecz także w wypadku popełnienia przekroczeń przez jego zastępcę (zarządcę zakładu) oraz, że w razie dwukrotnego przekroczenia przepisów omawianej ustawy przez służbę zakładu utrata koncesji następuje tylko wtedy, gdy narówni ze służbą został ukarany właściciel zakładu, względnie jego zarządca.

Dyrektor Departamentu:

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VI. 580/Konc./30.

Warszawa, dnia 11 marca 1930 r.

Wszystkim Izbom Skarbowym
udziela się do wiadomości i zastosowania.

Dyrektor Departamentu.

DZIENNIK URZĘDOWY GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR

z 10 marca Nr. 2 Rok 1930

30/9.
(2,03).

Przepisy legalizacyjne o narzędziach mierniczych wogóle.

Uzupełnienie

z dnia 31 stycznia 1930 r.

Na podstawie artykułów 11, 12 i 16 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. poz. 211 i Dz. U. R. P. r. 1928 poz. 661), §-u 19-go ustawy Rzeszy Niemieckiej o miarach (Mass. u. Gewichtsordnung) z dnia 30 maja 1908 r. (R. G. Bl. str. 349) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. poz. 166) zarządza się co następuje:

§ 1.

Pierwsze zdanie §-u 19-go Przepisów legalizacyjnych o narzędziach mierniczych wogóle z dnia 1 marca 1929 r. (Dz. Urz. GUM poz. 29/11 i poz. 29/15; POM poz. 2,03/1 i poz. 2,03/1,3) otrzymuje treść następującą:

Jeżeli okaże się przy sprawdzaniu, iż uprzednio legalizowane narzędzie miernicze nie czyni zadość przepisom o warunkach legalizowania pod względem legalności lub dokładności, a braki jego nie mogą być usunięte przez poprawki, do dokonywania których urzędy miar są obowiązane, lub też poprawki takie dokonane być nie mogą na skutek sprzeciwu zgłaszającego, to cechy legalizacyjne ulegają usunięciu lub skasowaniu.

§ 2.

Postanowienia przepisów niniejszych otrzymują moc obowiązującą od dnia ich ogłoszenia.

30/10.
(5,23).

ROZPORZĄDZENIE DYREKTORA GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR

o terytorjalnym podziale zakresu działania Miejscowych Urzędów Miar.

Uzupełnienie

z dnia 31 stycznia 1930 r.

Na podstawie art. 19 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. U. R. P. r. 1928 Nr. 72 poz. 661) i art. 5 p. B2 statutu urzędów miar z dnia 7 sierpnia 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 429) zarządza się co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie Dyrektora Głównego Urzędu Miar z dnia 5 lipca 1929 r. o terytorjalnym podziale zakresu działania Miejscowych Urzędów Miar (Dz. Urz. GUM poz. 29/40) ulega następującej zmianie:

Powiat Węgrów województwa lubelskiego wyłącza się z zakresu działania Miejscowego Urzędu Miar w Warszawie i włącza się do zakresu działania Miejscowego Urzędu Miar w Siedlcach.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1930 r.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

z 24 marca Nr. 8 Rok 1930

61.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 18 marca 1930 r. Nr. I/2/724/30, o utworzeniu Centralnego Biura Statystyki Przewozów P. K. P.*)

§ 1.

W przedsiębiorstwie P. K. P. tworzy się urząd pod nazwą „Centralne Biuro Statystyki Przewozów P. K. P." (nazwane w dalszym ciągu niniejszego rozporządzenia „Biurem"), z siedzibą w Warszawie, podległe bezpośrednio Ministerstwu Komunikacji.

§ 2.

Zadaniem Biura jest rejestracja i statystyka przewozów towarów, osób, bagażu i przesyłek ekspresowych na kolejach normalnotorowych P. K. P. i na kolejach normalnotorowych prywatnych, pozostających w zarządzie P. K. P., opracowywanie i wydawnictwo Rocznika Statystycznego z eksploatacji P. K. P. i Rocznika Statystycznego Przewozu towarów na P. K. P., oraz dokonywanie doraźnych prac z dziedziny statystyki eksploatacyjnej na P. K. P., na żądanie Ministerstwa Komunikacji lub innych władz państwowych.

§ 3.

W zakresie swej działalności Biuro porozumiewa się bezpośrednio z Ministerstwem Komunikacji, z wszystkiemi urzędami i organami P. K. P., oraz z władzami i instytucjami państwowemi i samorządowemi, z wyjątkiem władz centralnych, z któremi Biuro może porozumiewać się bezpośrednio tylko w zakresie spraw wydawnictwa Roczników.

§ 6.

Biuro dzieli się na dwa Działy:

1) Ogólny (1)

2) Rejestracji i Statystyki Przewozu Towarów (2).

---

*) W wyjątkach.

IV.
Okólniki
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

100.

Okólnik Nr. 46

z dnia 31 marca 1930 r.

(AP. 228/6) w sprawie nabywania broni i amunicji niesłużbowej przez oficerów W. P.

Do
P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Zmieniając częściowo okólnik Nr. 98 (BP. 3289) z 29 września 1924 r., zarządzam w porozumieniu z Min. Spraw Wojskowych, co następuje:

1. Oficerowie zawodowi w stanie czynnym i nieczynnym tudzież pełniący służbę czynną oficerowie rezerwy, pospolitego ruszenia czasu wojny i w stanie spoczynku mogą nabywać broń palną krótką (rewolwery i pistolety automatyczne) bez względu na kaliber oraz broń myśliwską za okazaniem legitymacji służbowej i podpisaniem się w książce sprzedaży u sprzedającego.

2. Sprzedający broń osobom wyżej wymienionym obowiązani są zanotować w książce sprzedaży rodzaj, kaliber i numer sprzedanej broni, imię, nazwisko i przydział służbowy kupującego, władzę, która legitymację wystawiła i numer legitymacji. Podpis oficera, stwierdzający kupno broni winien być umieszczany pod wyżej wymienionemi adnotacjami.

3. W miejsce przepisu zawartego w ustępie III wspomnianego na wstępie okólnika wchodzi w życie przepis o brzmieniu następującem: Nabywanie amunicji do broni palnej krótkiej i myśliwskiej może być dokonywane przez osoby wojskowe oraz przez funkcjonarjuszów policji państwowej za okazaniem legitymacji służbowej i podpisaniem się w książce sprzedaży.

4. Organa kontrolujące składy broni winny zwracać uwagę, aby zapisy w książce sprzedaży były prowadzone dokładnie bez poprawek lub przekreśleń i bez opuszczania którejkolwiek z danych wymienionych w punkcie 2.

W razie uzasadnionych podejrzeń co do prawdziwości zapisu względnie autentyczności podpisu i t. p. władza administracji ogólnej winna skierować do odnośnych władz wojskowych właściwych ze względu na przydział służbowy kupującego prośbę o sprawdzenie, czy rzeczywiście osoba wymieniona w książce sprzedaży kupiła broń odnośnego rodzaju i kalibru, względnie wyszczególnioną amunicję. Pozatem z okazji perjodycznych sprawdzań składów broni władze winny na wyrywki wynotowywać pewną ilość zapisów i sprawdzać, czy zapisy te odpowiadają rzeczywistości.

101.*)

Okólnik Nr. 48

z dnia 7 kwietnia 1930 r.

(AP. 164/2) o noszeniu uniformów marynarki wojennej lub łudząco zbliżonych do uniformów marynarki wojennej przez osoby niepowołane.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Doszło do wiadomości Ministerstwa, że osoby niepowołane noszą uniformy marynarki wojennej lub uniformy łudząco zbliżone do uniformów marynarki wojennej, wskutek czego wynikają częstokroć pomiędzy osobami temi a osobami wojskowemi nieporozumienia na tle nieprzepisowego umundurowania i oddawania honorów wojskowych. Pozatem zdarzają się wypadki, iż wspomniane osoby popełniają jednocześnie wykroczenia przeciwko obowiązującym przepisom policyjnym, kolejowym i t. p., szersze zaś koła publiczności, nieobeznane ze specjalnemi znakami wyróżnienia uniformu marynarki wojennej, przypisują takie niewłaściwe zachowanie się w miejscach publicznych — marynarzom wojennym.

Ze względu na powyższe zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) wydać podległym mu władzom i organom zarządzenie, aby zwróciły uwagę na wypadki samowolnego przywłaszczenia nienależnego stanowiska, rangi przez noszenie wspomnianych uniformów i winnych pociągały do odpowiedzialności sądowej w myśl odnośnych przepisów obowiązujących kodeksów karnych (§ 360 p. 8 niemieckiego k. k. z 1871 r., § 333 austrjackiej ustawy karnej z r. 1852 oraz art. 272 k. k. z 1903 r. w brzmieniu art. 4 noweli z dn. 24.II 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 177).

Dla orjentacji załącza się odpis znaków wyróżnienia uniformu marynarki wojennej, których używanie przez osoby nienależące do marynarki wojennej jest niedopuszczalne, z nadmienieniem, że drukarnia Ministerstwa Spraw Wojskowych wydała specjalną tablicę oznak stopni marynarki wojennej, która w sposób bardzo przejrzysty ilustruje wszystkie cechy charakterystyczne uniformu w marynarce wojennej, byłoby zatem pożądanem nabycie w miarę możności pewnej ilości tych tablic w celu należytego zorjentowania władz podległych i organów policji państwowej.

*) Okólnik Nr. 47 będzie ogłoszony później.

1 załącznik.

Załącznik

Odpis.

Znaki wyróżnienia uniformu marynarki wojennej.

A. Uniform oficerów marynarki wojennej.

1. Czapka oficerska.

a) obszycie brzegu daszka czapki złotym galonem,
b) gwiazdki oficerskie na czapce (na czarnym pasku skórzanym nad daszkiem),
c) emblemat oficerski na czapce — wyobraża srebrnego orła pośrodku złotych liści laurowych; na tarczy orła — złota kotwica; rozmiary emblematu — szerokość 6 ctm., wysokość 4 ctm.

2. Oznaki oficerskie na kurtce, na surducie i na płaszczu.

Na wysokości 10 ctm. od dolnego brzegu rękawów kurtki i surduta złote galony, naszyte dookoła rękawów. Na płaszczu oznaki naszyte na naramiennikach. Charakterystyczną cechą oznak stopni oficerskich jest zakończenie górnego galonu kółkiem o średnicy 3 ctm.

Uwaga: Oficerowie marynarki handlowej noszą podobne obszycia rękawów, jednakże bez kółka, a więc albo galony proste, albo zakończone kątem w tem miejscu, gdzie oficerowie mar. woj. mają kółko.

B. Uniform podoficerów i marynarzy.

1. Czapka.

a) czapka wzoru oficerskiego z emblematem oficerskim, jednakże bez obszycia brzegu daszka złotym galonem i bez gwiazdek (dla chorążych i bosmanów floty),
b) czapka jak w punkcie a), tylko zamiast emblematu oficerskiego, orzełek z białej blachy, na tarczy którego widnieje kotwica (podoficerowie do bosmana włącznie),
c) czapka okrągła bez daszka z orzełkiem, jak w pkcie b) oraz z czarną wstążką, na której widnieje napis złotemi literami: „Marynarka Wojenna", albo „O. R. P. X."; X oznacza nazwę okrętu wojennego (pozostali szeregowi mar. woj.).

2. Oznaki na kurtce, płaszczu i bluzie marynarskiej.

Wszystkie oznaki stopni szeregowych mar. woj. mają brzegi złote galonów, otoczone $^{1}/_{2}$ mm. czerwoną wypustką.

Oznaki stopni na płaszczu noszone są na naramiennikach:

a) 1 galon złoty i nad nim 2 galony w formie kąta prostego, zwrócone ramionami w kierunku kołnierza, albo

b) tylko 2 kąty, jak w pkcie a), albo

c) 1 kąt.

Oznaki stopni na kurtce i na bluzie marynarskiej noszone są tylko na rękawie lewym:

— 3 równoległe złote galony, naszyte skośnie, albo

— 2 takież galony, albo

— 1 taki galon.

Oznaki podchorążych rezerwy obramowane są plecionym sznurklem amarantowo-białym. Ponadto podchorążowie rezerwy noszą na kołnierzu kurtki i na naramiennikach płaszcza litery S. P. R. w formie złotego monogramu w obramowaniu liści laurowych.

Uczniowie zawodowej szkoły podchorążych mar. woj. noszą podobną oznakę, tylko zamiast liter S. P. R. mają gwiazdkę oficerską.

3. Cechy ogólne.

Szeregowi do bosmanmata włącznie noszą kołnierz marynarki granatowy, którego brzegi obramowane są dookoła 3 razy białą taśmą szer. 5 mm.

Pozatem noszą oni czarny krawat marynarski.

102.

Okólnik Nr. 49

z dnia 7 kwietnia 1930 r.

(OL. 2754/3) o zniesieniu posterunków przy kasach skarbowych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Na zasadzie porozumienia z Ministerstwem Skarbu zarządzam zniesienie stałych posterunków policyjnych, zarówno dziennych, jak i nocnych, wystawianych dotychczas przy kasach skarbowych.

Strzeżenie kas skarbowych będzie odtąd w myśl zarządzenia, jakie Min. Skarbu w swoim zakresie już wydało uskuteczniane przez odpowiednio uzbrojonych niższych funkcjonarjuszy skarbowych, którym należy w razie potrzeby ułatwić w najszerszym zakresie wydawanie pozwoleń na posiadanie broni do celów służbowych.

Udzielanie ochrony policyjnej kasom skarbowym może być obecnie zarządzane przez władze administracji ogólnej na wniosek odnośnych władz skarbowych tylko w wypadkach wyjątkowych i na czas ściśle określony, w razie gdy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że ze względu na specyficzne warunki bezpieczeństwa w danym momencie ochrona kas we własnym zakresie administracji skarbowej byłaby niedostateczna, przez co własność skarbowa mogłaby być zagrożona.

W związku z powyższem zechce Pan Wojewoda jednocześnie zarządzić, aby nocne patrole policyjne przy obchodach wzmocniły obserwację nad pomieszczeniami poszczególnych kas skarbowych i niezwłocznie reagowały najenergiczniej na alarm podniesiony zapomocą odpowiednich urządzeń, względnie na wezwanie pomocy przez funkcjonarjuszy skarbowych. (Szczególnie odnośnie do 4 województw wschodnich Ministerstwo Skarbu kładzie szczególniejszy nacisk na takie współdziałanie P. P. z organami skarbowemi).

Dochodzenia w sprawie zamachów na kasy skarbowe winny być prowadzone ze specjalną energją i z użyciem wszelkich posiadanych środków ludzkich i technicznych w celu wykrycia sprawców.

103.

Okólnik Nr. 50

z dnia 8 kwietnia 1930 r.

(Wojsk. 632/2) w sprawie udzielania ulg wojskowych i odroczeń służby wojskowej w 1930 roku.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie

W związku ze zbliżającym się okresem poboru Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, że przy rozpatrywaniu spraw o ulgi wojskowe i odroczenia służby wojskowej w roku bieżącym należy kierować się następującemi zasadami:

Sposób ubiegania się o odroczenie służby wojskowej.

Ubiegający się o odroczenie służby wojskowej na podstawie jednego z tytułów wymienionych w art. 57 ust. o powszechnym obowiązku wojskowym, powinni stosownie do postanowienia art. 64 najdalej do czternastu dni po uznaniu ich za zdolnych do czynnej służby wojskowej (kat. „A“) wnieść podanie do powiatowej władzy administracji ogólnej.

Jeżeli okoliczności uzasadniające prawo do odroczenia z tytułów wymienionych w punktach 1 i 2 art. 57 powstały po upływie wyżej wskazanego czternastodniowego terminu, podanie powinno być wniesione najdalej, do czterech tygodni od chwili powstania tych okoliczności lub uzyskania wiadomości o nich.

Uczniowie szkół średnich, zakwalifikowani podczas poboru głównego do kat. „A“ przed

zakończeniem bieżącego roku szkolnego, którzy z ukończeniem roku szkolnego przechodzą do ostatniej klasy szkoły i uzyskują warunki do odroczenia z art. 61 p. 1 ustawy mogą wnosić podania o odroczenie służby wojskowej w ciągu czterech tygodni od chwili uzyskania świadectwa szkolnego.

Uczniowie ostatniej klasy szkół średnich (równorzędnych), zakwalifikowani do kat. „A" podczas poboru głównego, lecz przed skończeniem bieżącego roku szkolnego, *nie mogą* uzyskać odroczenia służby wojskowej z art. 61 p. 1 ustawy. O odroczenie takie mogą się ubiegać jedynie ci z pośród nich, którzy nie zostali dopuszczeni do egzaminu dojrzałości (końcowego) lub egzaminu tego nie zdali, a władze szkolne zezwoliły im na powtórzenie ostatniej klasy (kursu) lub ponowne przystąpienie do tych egzaminów. Osoby te powinny podanie wnieść w ciągu czterech tygodni, licząc od daty otrzymania decyzji właściwej władzy szkolnej.

Uprawnionymi do wnoszenia podań są poborowi i ich rodzina, t. j. ojciec, matka, także nieślubna, dziadkowie i babki oraz rodzeni, przyrodni, ślubni lub nieślubni bracia i siostry, jak również ustawowi ich zastępcy. W związku z powtarzającemi się stale wypadkami niewłaściwego wnoszenia podań przez żony poborowych należy mieć na względzie przepisy okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 62 z 16.III 1929 r.

I. Do podania o odroczenie czynnej służby wojskowej z tytułu, że poborowy jest jedynym żywicielem rodziny, powinien proszący dołączyć następujące dokumenty:

a) wyciąg familijny na podstawie ksiąg ludności stałej, czy też ksiąg metrykalnych lub rejestrów urzędu stanu cywilnego, obejmujący całą rodzinę poborowego.

W wyciągu tym winni być umieszczeni wszyscy członkowie rodziny bez względu na to czy mieszkają razem, czy też oddzielnie. Jeżeli wyciągu takiego z jakichkolwiek przyczyn nie można dołączyć, należy podanie uzupełnić zaświadczeniem urzędu gminnego (magistratu), a w Warszawie komisarjatu policji o ilości członków danej rodziny z wymienieniem każdego poszczególnego członka i dołączeniem ich metryk urodzenia;

b) zaświadczenie urzędu gminnego (magistratu) a w Warszawie komisarjatu policji o stanie majątkowym, dochodowym i zarobkowym proszącego i jego rodziny.

Zaświadczenie to powinno dokładnie wykazywać stan majątkowy z wyszczególnieniem posiadanych nieruchomości, oraz wartości i dochodu z posiadanego majątku.

W zaświadczeniu musi być wskazane, czy zainteresowane osoby nie otrzymują jakichkolwiek wsparć lub zapomóg rządowych lub prywatnych.

II. Do podania o odroczenie czynnej służby wojskowej z tytułu odziedziczonego gospodarstwa rolnego dołączyć należy:

a) dowód sposobu nabycia gospodarstwa rolnego, określonego w ust. pierwszym art. 59 ustawy;

b) dowód, stwierdzający wielkość gospodarstwa w hektarach, oraz jego rodzaj (ogrody, grunty orne, łąki, pastwiska);

c) poświadczenie właściwego urzędu gminnego, że poborowy zajmuje się sam prowadzeniem gospodarstwa, oraz, że dochód z gospodarstwa wystarcza na wyżywienie jednej rodziny złożonej z pięciu osób i nie przekracza trzykrotnie takiego dochodu;

d) wyciągi z arkuszy katastralnych lub też zaświadczenia władz skarbowych, stwierdzające wysokość czystego dochodu katastralnego, czy też podatku gruntowego.

III. Do podania o odroczenie czynnej służby wojskowej z tytułu odbywania studjów teoretycznych lub praktycznych dołączyć należy zaświadczenie zakładu naukowego, do którego poborowy w danym roku szkolnym uczęszcza, zawierające nazwę szkoły (zakładu naukowego), rok, czy też kurs nauki w chwili wydania zaświadczenia oraz okres czasu, potrzebny do zupełnego ukończenia nauki (studjów) w normalnych warunkach.

IV. Uczniowie, terminujący w rzemiośle u majstrów lub w przedsiębiorstwach fabrycznych, albo odbywający naukę handlu na podstawie zawartych pisemnych umów o naukę, powinni dołączyć do podania o odroczenie zaświadczenie o odbywaniu nauki rzemiosła lub nauki handlu, wydane przez zarząd właściwego cechu rzemieślniczego czy korporacji przemysłowej, o ile przemysłowiec, udzielający nauki jest członkiem cechu czy też korporacji. W przeciwnym razie zaświadczenia takie wydają w wypadkach nauki rzemieślniczej — zarząd izby rzemieślniczej, zaś w wypadku nauki w handlu— zarząd izby przemysłowo-handlowej. Zaświadczenia takie mają być potwierdzane:

a) u terminujących w rzemiośle — przez instruktora korporacyj przemysłowych lub przez wydział przemysłowy danego województwa;

b) u odbywających naukę w handlu — przez właściwą władzę przemysłową.

W braku cechów rzemieślniczych albo korporacyj przemysłowych, lub o ile izba rzemieślnicza czy też izba przemysłowo-handlowa nie działałaby na danym terenie, zaświadczenia takie powinien wydać instruktor korporacyj przemysłowych lub właściwa władza przemysłowa.

Zaświadczenia tego rodzaju wydaje władza przemysłowa I instancji, a potwierdza właściwa władza przemysłowa wojewódzka.

Gdy powiatowa władza administracji ogólnej przy rozpatrywaniu podań uzna, że dołączone dokumenty są niedostateczne do wydania orzeczenia, lub gdy dostarczone przez proszącego dokumenty budzą wątpliwości co do ich wiarogodności powiatowa władza administracji ogólnej winna przeprowadzić w tym kierunku dodatkowe dochodzenia.

Jeżeli poborowemu przysługuje prawo odroczenia czynnej służby wojskowej z dwóch tytułów równocześnie, wówczas w podaniu winno być oznaczone w sposób wyraźny, z którego tytułu odroczenie ma być udzielone.

Podania o ponowne odroczenia czynnej służby wojskowej z tytułów wymienionych w punktach 1) i 2) art. 57 oraz podania o przyznanie ulgi z art. 60 należy wnosić najpóźniej do dnia 1 lipca tego roku, do którego odroczenia udzielono.

Władze kompetentne do rozstrzygania podań.

Władzami właściwemi do rozstrzygania podań o odroczenie czynnej służby wojskowej z tytułów wymienionych w art. 57 pkt. 1), 2) i 3) są te powiatowe władze administracji ogólnej, w których listach poborowych jest wpisany dany poborowy (art. 65).

W razie wniesienia podania do innej władzy, władza ta skierowywuje je do wyżej wskazanej powiatowej władzy administracji ogólnej.

Jeżeli poborowy starający się o odroczenie, albo członkowie rodziny tego poborowego mają miejsce zamieszkania lub faktycznego pobytu na obszarze innej powiatowej władzy administracji ogólnej może wyżej wskazana władza, jako właściwa odnieść się w drodze delegacji do powiatowych władz administracji ogólnej właściwych dla miejsca zamieszkania lub też faktycznego pobytu poborowego lub członków jego rodziny o przeprowadzenie wywiadu co do stosunków rodzinnych i majątkowych danych osób, jak również o stwierdzenie zdolności do pracy członków rodziny poborowego.

Zgłoszenia i podania o ulgi z art. 55 będą kompetentnie rozstrzygane na zasadach określonych w okólniku Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 63 z dnia 16. III 1929 roku przez władze w tym okólniku wymienione.

Odroczenie służby wojskowej z tytułu jedynego żywicielstwa rodziny.

Odroczenie czynnej służby wojskowej z art. 57 pkt. 1 może być udzielone:

a) synowi niezdolnych do pracy rodziców, ojca wdowca, lub matki wdowy lub nieślubnej matki;

b) wnukowi niezdolnych do pracy dziadków, dziadka wdowca, lub babki wdowy tak ze strony ojca jak i ze strony matki, o ile nie posiadają zdolnych do pracy dzieci;

c) synowi legitymowanemu przez następne małżeństwo niezdolnych do pracy legitymujących rodziców lub wdowca lub wdowy;

d) synowi uznanemu niezdolnego do pracy ojca, który go uznał;

e) rodzonemu lub przyrodniemu bratu, osieroconemu przez oboje rodziców (ojca i matkę, lub też przez nieślubną matkę) i do pracy niezdolnego ślubnego lub nieślubnego rodzeństwa;

f) synowi adoptowanemu niezdolnego do pracy przysposobiciela lub małżonków przysposobicieli lub wdowca czy wdowy.

Wyżej wymienionym poborowym udzielać można odroczeń, o ile stwierdzone zostanie, że:

1) osoby, wskazane w punktach a), b), c), d) i f) są niezdolne do jakiejkolwiek pracy zarobkowej z powodu wieku, ułomności fizycznej lub umysłowej,

2) osoby, wskazane w punkcie e) nie mogą zarobkować z tego powodu, że pełnią czynną służbę wojskową, odbywają nauki w szkole są nieletnie, lub nie mogą zarobkować z powodu ułomności fizycznych i umysłowych, o ile w obu wypadkach utrzymanie tych osób jest faktycznie zależne od pracy poborowego i musi on faktycznie ten obowiązek spełniać.

Przewidzianą w art. 58 ustawy niezdolność do pracy męskich członków rodziny poborowego stwierdza komisja poborowa, zaś kobiet, powiatowa władza administracji ogólnej przez lekarza powiatowego.

Stan niezdolności do pracy należy określać procentowo w stosunku do pracy zawodowej badanej osoby z oznaczeniem, czy niezdolność ta jest czasową czy też trwałą. W razie stwierdzenia, że określenie procentowej niezdolności do pracy jest czasowo, podać należy przypuszczalny czas jej trwania.

Osoby, które utraciły mniej niż 35% zdolności do pracy, uważa się za zdolne do pracy. osoby zaś które zdolność tę utraciły ponad 55% — za zupełnie niezdolne do pracy.

W wypadku określenia niezdolności w granicach od 35% do 55% rozstrzyga władza udzielająca odroczenia, czy ze względu na zachodzące warunki należy daną osobę uważać za zdolną lub niezdolną do pracy.

Badaniu pod względem zdolności do pracy zawodowej nie podlegają osoby powyżej 60-u lat życia, matki samotne, o ile ukończyły 45 lat życia, osoby płci żeńskiej do 18-u lat życia włącznie, zaś osoby płci męskiej do 16 lat życia włącznie. Osoby te należy uważać za niezdolne do pracy.

Siostry poborowych po 18-m roku życia mogą być brane pod uwagę tylko w tym wypadku, o ile zostanie stwierdzone, że mogą zastąpić poborowych w charakterze jedynego żywiciela rodziny i w tych tylko wypadkach należy je poddawać badaniu co do ich zdolności do pracy.

Starszy lub młodszy brat poborowego, o ile wyemigrował i przebywa stale zagranicą, lub zamieszkuje oddzielnie od rodziny, której utrzymanie zależne jest od pracy poborowego, a nie posiada majątku, ani też dochodu, by mógł pomagać utrzymaniu rodziny, nie może być brany pod uwagę w ocenie warunków poborowego, jako jedynego żywiciela.

Odroczenia czynnej służby wojskowej z tytułu odziedziczonego gospodarstwa rolnego.

Odroczenie terminu czynnej służby wojskowej z tytułu odziedziczenia w linji zstępnej

gospodarstwa rolnego może być udzielone właścicielom odziedziczonych gospodarstw rolnych, których obszar użytków rolnych (ogrody, grunty orne, łąki i pastwiska) nie przekracza 24 hektarów, a ponadto:

1) na obszarze województw pomorskiego i poznańskiego, oraz górnośląskiej części województwa śląskiego, jeżeli podlegający podatkowi gruntowemu czysty dochód katastralny z tego gospodarstwa wynosi od 35 do 105 zł.

2) na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz części cieszyńskiej województwa śląskiego, jeżeli podlegający podatkowi gruntowemu czysty dochód katastralny z tego gospodarstwa wynosi od 25 do 75 złotych,

3) na obszarze województw: kieleckiego lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego, oraz powiatów: augustowskiego, kolneńskiego, łomżyńskiego, ostrowskiego, ostrołęckiego, szczuczyńskiego, suwalskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego, jeżeli według obowiązujących obecnie przepisów podatek gruntowy z tego gospodarstwa wynosi od 10 do 30 złotych,

4) na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego i wileńskiego oraz powiatów: białostockiego, bielskiego, grodzieńskiego, sokólskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego, jeżeli według obowiązujących obecnie przepisów podatek gruntowy z tego gospodarstwa wynosi od 8 do 24 złotych.

Właścicielom odziedziczonych gospodarstw rolnych, z których czysty dochód katastralny lub podatek gruntowy będzie mniejszy od minimalnych norm określonych w punktach 1—4 może być udzielone odroczenie terminu czynnej służby wojskowej, o ile obszar użytków rolnych, w odziedziczonych przez nich gospodarstwach wynosi przynajmniej 8 hektarów.

Wskazane powyżej kwoty dochodu lub podatku powinny być udowodnione wyciągami z arkuszy katastralnych lub zaświadczeniami władz skarbowych względnie władz, ustalających wysokość mającego się opłacić podatku.

Za gospodarstwo rolne odziedziczone uważać należy to, które poborowy obejmuje w posiadanie po śmierci spadkodawcy tytułem dziedzictwa ustawowego, testamentowego, zapisu lub darowizny na wypadek śmierci.

Przez linję zstępną należy rozumieć: dzieci ślubne, nieślubne, legitymowane przez następne małżeństwo, uznane, o ile im zostało przyznane prawo do spadku oraz przysposobieńców wraz z ich potomstwem.

Odroczenie czynnej służby wojskowej z tytułu odbywania nauk teoretycznych i praktycznych.

Udzielanie odroczeń z tytułu odbywania nauki w szkołach i zakładach naukowych, oraz z tytułu terminowania w rzemiośle majstrów lub handlu (art. 57 pkt. 3) może nastąpić pod warunkami, określonemi w art. 61 ustawy i wydanym na podstawie tego art. okólniku Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 124 z dn. 11.VII. 1928 r.

Szkoły i zakłady naukowe, krajowe i zagraniczne, których słuchaczom przysługuje prawo do odroczenia czynnej służby wojskowej w myśl art. 61 p. 1, 2 i 3 u. w. są oznaczone w rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 26.III. 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 315). W rozporządzeniu tem Państwowa Szkoła Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda (wydziały: budowy maszyn i elektrotechniki) oraz Państwowa Szkoła Budowy Maszyn w Poznaniu zostały pod względem uprawnień słuchaczy tych szkół do korzystania z odroczeń służby wojsk. przyrównane do wyższych zakładów naukowych.

Pozatem do ubiegania się o odroczenie służby wojskowej uprawnieni są słuchacze następujących zagranicznych zakładów naukowych nie umieszczonych w powołanem wyżej rozporządzeniu Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

Włochy:

Królewski Uniwersytet Studjów Ekonomicznych i Handlowych w Tryjeście,

Królewski Uniwersytet w Madenie,

Królewska Wyższa Szkoła Handlowa w Wenecji,

Królewska Szkoła Inżynierji w Padwie,

Uniwersytet we Florencji,

Królewsko Włoski Instytut Nauk Handlowych i Ekonomicznych we Florencji.

Belgja:

Wyższa Szkoła Włókiennicza w Verviers,

Państwowy Instytut Agronomiczny w Gembloux,

Szkoła Inżynierji Cywilnej, Sztuki i Rzemiosł (Ecole du génie civil et des arts et manufactures) w Gandawie,

Szkoła Wyższych Studjów Handlowych i Konsularnych w Leodjum,

Instytut Politechniczny w Glous Liege.

Czechy:

Wyższa Szkoła Budownictwa Inżynieryjnego przy Politechnice w Pradze,

Wyższa Szkoła Agronomiczna w Brnie Morawskiem.

Palestyna:

Instytut Techniczny w Hajfie.

Francja:

Ecole Nationale Superieure des Arts Decoratifs w Paryżu,

Wyższa Szkoła Przędzalnictwa i Tkactwa (Ecole Superieure de filature et de fissage à Milhouse) w Milhuzie,

Wyższa Szkoła Sztuk Pięknych i Przemysłu w Roubaix (Ecole Nationale Superieure des Arts et Industries Textoles de Roubaix),

Szkoła Medycyny i Farmacji w Rouen,

Wyższa Szkoła Chemiczna w Milhuzie.

Niemcy:

Wyższa Szkoła Handlowa w Królewcu,

Wyższa Szkoła Wiedzy Judaistycznej w Berlinie.

Litwa:

Uniwersytet w Kownie.

W świadectwach dołączonych do podań o odroczenie terminu odbycia czynnej służby wojskowej z tytułu odbywania nauk teoretycznych powinna być dokładnie wymieniona nazwa szkoły, lub zakładu naukowego i podany rok czy też kurs nauki w chwili wydania świadectwa oraz okres czasu potrzebny do zupełnego ukończenia studjów w danej szkole lub zakładzie naukowym w normalnych warunkach.

O opuszczeniu szkól lub zakładów naukowych krajowych przez osoby korzystające z odroczenia czynnej służby wojskowej władze szkolne obowiązane są zawiadamiać właściwe powiatowe władze admin. ogólnej. Władze te powinny w tych wypadkach zawiadamiać natychmiast poborowego o utracie przezeń odroczenia, podając jednocześnie fakt ten do wiadomości właściwej P. K. U.

Przy rozpatrywaniu próśb o odroczenie służby wojskowej absolwentów Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie należy mieć na względzie przepis okólnika Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 145 z 15 lipca 1929 roku.

Zapisywanie się powtórne na wydział prawa i nauk politycznych celem ubiegania się o stopień doktorski po uzyskaniu stopnia magistra, nie uprawnia do ubiegania się o odroczenie służby wojskowej (okólnik Min. Spraw Wewn. Nr. 91 z 22 kwietnia 1929 r.).

Ulgi wojskowe dla duchownych.

Sposób udzielania ulg na podstawie art. 55 przepisany został obowiązującym nadal okólnikiem Min. Spraw Wewn. Nr. 63 z 16.III 1929 r., który co do trybu postępowania powinien być traktowany łącznie z okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 143 z 11 lipca 1929 r. Przepisy tych okólników stosują się również do osób wymienionych w okólniku Min. Spr. Wewn. Nr. 224 z 12 listopada 1928 r. oraz piśmie okólnem z dn. 29.VIII 1929 r. Nr. Wojsk. 2885/2.

Ulga pięciomiesięcznej służby wojskowej.

W wypadkach występujących przy rozpatrywaniu spraw o ulgę z art. 60 ustawy należy kierować się zasadami ustalonemi w obowiązującym nadal okólniku Min. Spr. Wewn. Nr. 22 z 23 stycznia 1929 r. zawierającym interpretację powołanego artykułu podzieloną przez Najwyższy Trybunał Administracyjny w paru wyrokach zapadłych w tego rodzaju sprawach.

Czasokresy odroczeń.

Odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej (z art. 57 pkt. 1 i 2) dla jedynego żywiciela rodziny i właściciela odziedziczonego gospodarstwa rolnego można udzielać na przeciąg jednego roku w sposób następujący:

1) poborowym, którzy stawali w przepisanym wieku po raz pierwszy przed komisją poborową tak ogólną jak i dodatkową, przed 1 października i wnieśli podania we właściwym czasie — do 1 października następnego roku;

2) poborowym, którzy stanęli w wieku przepisanym po raz pierwszy przed dodatkową komisją poborową po pierwszym października, a przed okresem głównego poboru i wnieśli podania we właściwym czasie — tylko do najbliższego października;

3) poborowym, którzy stanęli do poboru po raz pierwszy lub drugi w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 22 lat życia i wnieśli podanie we właściwym czasie — do 1 października tego roku, w którym kończą 23 lat życia;

4) poborowi, którzy stanęli do poboru po raz pierwszy, drugi lub trzeci w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 23 lat życia, albo stanęli do poboru po upływie wieku poborowego, z odroczeń czynnej służby wojskowej korzystać nie mogą.

Poborowi ci, o ile co do nich zachodzą warunki przewidziane w art. 58 i 59 ustawy mogą wnieść podania w terminie wyżej wskazanym o przyznanie im ulgi z art. 60 ustawy.

Odroczenie terminu odbycia czynnej służby wojskowej z art. 57 p. 3 powinno być udzielane:

a) poborowym, wymienionym z art. 61 pkt. 1 ustawy o powszechnym obow. wojsk. do 1-go lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 22 lat życia,

b) poborowym, wymienionym w art. 61 pkt. 2—do 1-ego lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 23 lat życia,

c) poborowym, wymienionym w art. 61 pkt. 3 ustawy—do dnia 1 lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 25 lat życia,

d) poborowym, wymienionym w art. 61 pkt. 4 — do dnia 1 października tego roku kalendarzowego, w którym kończą 22 lat życia.

Odroczenia przewidziane w punktach b) i c) mogą być udzielane jednorazowo, t. j. zgóry na okres czasu, w tych punktach przewidziany, jednak tylko w granicach, wymaganych dla ukończenia studjów.

Udzielone odroczenie na zasadzie art. 61 ustawy gaśnie samo przez się przed upływem okresu, oznaczonego w tym artykule, z chwilą ukończenia przez poborowego nauki lub opuszczenia zakładu naukowego, o czem dany poborowy winien powiadomić do dni ośmiu właściwą powiatową władzę administracji ogólnej.

Poborowym, wymienionym w art. 61 pkt. 2 ustawy, którzy do terminu określonego w tym art. nie ukończyli studjów a udowodnią:

1) że są zwyczajnymi słuchaczami politechniki (w kraju lub zagranicą) na wydziałach: mechanicznym, elektrotechnicznym, mierniczym, chemicznym, inżynierji lądowej albo inżynierji wodnej, lub

2) że są zwyczajnymi słuchaczami wydzia-

łów medycyny albo weterynarji uniwersytetów krajowych, lub

3) że zgłaszali się przed wstąpieniem do wyższego zakładu naukowego ochotniczo do wojska, lecz nie zostali przyjęci z powodu braku warunków fizycznych — można na podstawie art. 62 zależnie od okresu czasu potrzebnego do ukończenia studjów, przedłużyć odroczenie służby wojskowej z art. 61 p. 2, jednak najdalej do 1 lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 25 lat życia. Przedłużenie odroczeń służby wojskowej w myśl art. 62 może być udzielone dopiero po przekroczeniu przez petenta granicy wieku określonego w art. 61 p. 2 ustawy.

Pozatem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że poborowym rocznika 1906 może być udzielone odroczenie służby wojskowej zależnie od czasu potrzebnego do zakończenia studjów — do 1 lipca 1931 r.

Co się tyczy poborowych rocznika 1907, to odroczenie służby wojskowej nie może być im już udzielone. W wypadku jednak udzielenia odroczenia w roku 1928 w uwzględnieniu stanu przejściowego, odroczenie to może być im pozostawione w drodze wyjątku, o ile odroczenia te zostały udzielone zgodnie z pismem okólnem Min. Spraw Wewn. Nr. Wojsk. 2549/2 z dn. 10.VI 1929 r.

Ewidencja osób, którym odroczono służbę wojsk. i dokumenty tych osób.

Poborowi, którzy wnieśli podania o przyznanie im odroczenia z jednego z tytułów, przewidzianych w art. 57 względnie o przyznanie ulgi z art. 61 otrzymują orzeczenie na piśmie, przyznające lub odmawiające im tego uprawnienia.

Orzeczenie, którem przyznano odroczenie czynnej służby wojskowej stanowi dla danego poborowego dokument, stwierdzający jego stosunek do służby wojskowej przez czas, na jaki odroczenia udzielono.

Powiatowe władze administracji ogólnej mają prowadzić osobny wykaz osób, którym udzielono odroczenia. W wykazie tym, który ma być prowadzony imiennie według kolejności przyznanych odroczeń, oznaczyć należy rok urodzenia poborowego, numer listy poborowej, tytuł na podstawie którego odroczenia udzielono, okres czasu na jaki odroczenia udzielono, oraz liczbę aktów, któremi odroczenie przyznano.

W rubryce tego wykazu „u w a g i" wpisywać należy wszelkie zmiany zaszłe w międzyczasie co do warunków, na podstawie których odroczenia udzielono i wydano w związku z tem zarządzenia.

Odwołania.

W razie odmownego rozstrzygnięcia przez powiatową władzę administracji ogólnej podania o odroczenie czynnej służby wojskowej z art. 57 pkt. 1, 2 i 3 względnie skrócenia tej służby w myśl art. 60 ustawy oraz rozstrzygnięcia podania o udzielenie ulgi z art. 55 — poborowy ma prawo w ciągu dni czternastu, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia odmownego orzeczenia, złożyć (zażalenie) odwołanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

Odwołanie to należy wnieść do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej przez powiatową władzę, która orzeczenie wydała, względnie orzeczenie komisji poborowej podała do wiadomości proszącego.

Niedotrzymanie powyższego terminu powoduje utratę prawa do dalszego starania się o jedną z wyżej wymienionych ulg. Dni biegu pocztowego nie wlicza się do tego terminu. Jeżeli ostatni dzień terminu przypada na niedzielę lub święto termin kończy się dopiero w następnym dniu powszednim.

Powiatowa władza administracji ogólnej po uzupełnieniu zażalania aktami, dotyczącemi tej sprawy, względnie po przeprowadzeniu dodatkowych dochodzeń skierowywuje zażalenie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która rozstrzyga ostatecznie.

Pozatem w wypadkach powyższych ma zastosowanie rozporządzenie Prezydenta R. P. z dn. 22.III 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, p. 341) o postępowaniu administracyjnem.

Wniesienie odwołania nie odracza wcielenia poborowego do szeregu.

Zaskarżenie decyzji komisji poborowej, względnie powiatowej władzy administracji ogólnej, dotyczącej stopnia zdolności do pracy członka rodziny poborowego, może nastąpić tylko w związku z odwołaniem, przeciwko orzeczeniu, odmawiającemu przyznania odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej.

Jeżeli zaskarżenie wniesione przez poborowego dotyczy członka jego rodziny kobiety, kobieta ta badaniu komisji rozpoznawczej nie podlega.

Powtórne badanie kobiety zarządza przewodniczący komisji rozpoznawczej ewentualnie wojewódzka władza administracji ogólnej tylko wtedy, gdy rozpoznanie lekarskie wydaje się niejasne lub nieuzasadnione ze stanowiska wiedzy lekarskiej.

Przewidziane w pkt. c) art. 20 czynności komisji rozpoznawczej mogą wyniknąć tylko w tych wypadkach, gdy sprawa zostaje skierowana przez przewodniczącego komisji poborowej z urzędu z powodu zachodzącej różnicy zdań lekarzy co do stanu chorobowego członka rodziny, następnie w wypadku zakwestjonowania przez komisję poborową świadectwa lekarza powiatowego z powodów wyżej wymienionych.

Ponowne badanie kobiet przeprowadza:

1) delegowany przez wydział zdrowia wojewódzkiej władzy admin. ogólnej inny lekarz rządowy, lub

2) cywilny szpital puliczny komisyjnie przy współudziale lekarza rządowego, delegowanego przez wojewódzki wydział zdrowia.

Zakwestjonowanie przed komisją poborową świadectwa lekarskiego wystawionego dla kobiet członków rodziny poborowego przez

lekarza powiatowego, odnosić się może z reguły tylko do niewłaściwego stosunku, jaki zachodzi pomiędzy określeniem stanu zdrowia danej osoby, wyrażoną procentową niezdolnością do pracy w świadectwie lekarskiem.

Decyzje wydawane przez komisję rozpoznawczą nie podlegają dalszemu zaskarżeniu.

Zawiadamianie P. K. U o udzielonych odroczeniach.

Z pośród wniesionych podań o odroczenie służby wojskowej powinny być natychmiast po wniesieniu indywidualnie załatwione podania o odroczenie z tytułu studjów, wymienionym w artykule 61 pkt. 2 lub 3. O każdem udzielonem odroczeniu z art. 61 pkt. 2 lub 3 należy natychmiast po powzięciu decyzji zawiadomić właściwą powiatową komendę uzupełnień.

O odroczeniach z art. 57 pkt. 1 i 2 oraz 61 pkt. 1 i 4, tudzież o ulgach z art. 60 ustęp drugi, udzielonych osobom, które stanęły do poboru głównego, powiatowe władze administracji ogólnej obowiązane są zawiadomić powiatową komendę uzupełnień ogólnym imiennym wykazem, najdalej w przeciągu dwóch miesięcy od chwili zakończenia poboru głównego. O udzieleniu odroczenia lub ulgi po tym terminie, powiatowe władze administracji ogólnej obowiązane są zawiadomić właściwą powiatową komendę uzupełnień każdorazowo bezzwłocznie po powzięciu decyzji przyznającej odroczenie lub ulgę.

Imienne wykazy, wysyłane do P. K. U. mają zawierać rubryki podane wyżej w dziale „Ewidencja osób, którym odroczono służbę wojskową".

O odroczeniach (ulgach), udzielonych poborowym z dodatkowych poborów, należy właściwą P. K. U. zawiadomić każdorazowo bezzwłocznie po powzięciu decyzji przyznającej odroczenie (ulgę).

Niniejszy okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wydaje się zamiast wydanego w sprawie powyższej w roku ubiegłym pisma okólnego z dnia 10.VI 1929 r. Nr. Wojsk. 2549/2, które tem samem traci swą aktualność.

Aczkolwiek okólnik niniejszy zawiera w dużej mierze powtórzenie przepisów powołanego wyżej pisma z roku ubiegłego, to jednak Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o zwrócenie ze swej strony uwagi podległym powiatowym władzom administracji ogólnej na zmiany i uzupełnienia, które powinny usprawnić postępowanie w dziedzinie tem pismem objętej.

Zarządzenie Min. Spraw Wojskowych co do przesunięć terminu wcielenia do szeregów podane zostało pismem okólnem Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 26 stycznia 1930 r. Nr. Wojsk. 184/1.

Rozdzielnik:

1. P. P. Wojewodowie,
2. P. Komisarz Rządu w Warszawie,
3. P. P. Starostowie.
4. Min. Spr. Wojsk, Biuro Uzupełnień.

104.

Okólnik Nr. 51

z dnia 4 kwietnia 1930 r.

(AP. 1269/2.) w sprawie wykładni przepisów o postępowaniu karno-administracyjnem.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

W związku z podniesionemi wątpliwościami w sprawie wykładni niektórych przepisów o postępowaniu karno-administracyjnem, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udziela następujących wyjaśnień:

I. Do biegu terminu do stawiania przez skazanych w trybie postępowania karno-administracyjnego żądania o skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego nie wlicza się dnia ogłoszenia względnie dnia doręczenia orzeczenia.

II. Kwestja, czy skazany administracyjnie może żądać doręczenia orzeczenia karnego tylko bezzwłocznie po ogłoszeniu, czy też uprawnienie to przysługuje mu także po tem terminie jest wątpliwa. Zważywszy jednak, że rozporządzenie o postępowaniu karno-administracyjnem nie zawiera wyraźnego stwierdzenia, kiedy skazany może zażądać doręczenia orzeczenia i jakie skutki powoduje spóźnione zażądanie, — należy brak ograniczenia terminu (oczywiście w granicach siedmiodniowego okresu czasu od dnia ogłoszenia orzeczenia) interpretować korzystnie dla skazanego i przyznać mu uprawnienie zażądania doręczenia orzeczenia wciągu całego siedmiodniowego okresu. Stosowanie w drodze analogji postanowienia art. 80 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem nie może mieć miejsca, wobec postanowienia art. 113 lit. a) tegoż rozporządzenia i art. 3 rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnem.

Natomiast żądaniom doręczenia stawianym po uprawomocnieniu się orzeczenia, a nawet przed uprawomocnieniem się, lecz po stawieniu wniosku o skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego, należałoby o tyle tylko czynić zadość, o ile odnośne przepisy o udzielaniu odpisów z akt administracyjnyeh na to zezwalają.

III. Wobec umieszczanej często w drukach orzeczeń karnych wzmianki, iż „ukarany stwierdza, że orzeczenie przyjmuje", Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, że wprowadzanie w protokóle rozprawy przytoczonego zwrotu jest niewłaściwe i winno być bezwzględnie zaniechane, gdyż wzmianka taka może wywołać mniemanie, jakoby ukarany zrzekł się przysługującego mu środka prawnego. Protokół rozprawy administracyjnej winien odpowiadać wzorowi dołączonemu w swoim czasie do okólnika Nr. 80 z dnia 11. IV. 1929 r., zredagowanemu w myśl wymogów art. 22 rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnem.

105

Okólnik Nr. 52

z dnia 10 kwietnia 1930 r.

(AC. 1204/2) o dowodach osobistych, upoważniających do przekraczania granicy polsko-gdańskiej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Według posiadanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych informacyj ludność obszarów sąsiadujących z w. m. Gdańskiem przekracza granicę polsko-gdańską bez dokumentów, wymaganych umową polsko-gdańską, t. j. nie posiadających stwierdzenia polskiej przynależności państwowej.

Mając na względzie napływające z tego powodu do Min. Spr. Wewn. skargi i licząc się ze zwiększonym ruchem granicznym w okresie miesięcy letnich, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uznaje za wskazane pouczyć ludność o konieczności przestrzegania postanowień umowy polsko - gdańskiej, dotyczących ruchu granicznego.

W tym celu zechce Pan Wojewoda spowodować odpowiednią akcję na terenie powierzonego sobie okręgu administracyjnego za pośrednictwem urzędów gminnych tudzież przy pomocy miejscowej prasy.

Dowodami upoważniającemi do przekraczania granicy polsko-gdańskiej są:

1. Dowody osobiste, przewidziane rozporządzeniem Min. Spraw Wewnętrznych o dowodach osobistych jednakże tylko w tym wypadku, kiedy zaopatrzone są na stronie 3-ciej w odpowiednie zaświadczenie powiatowej władzy administracji ogólnej.

2. Dowody osobiste, stwierdzające obywatelstwo polskie, które były wystawiane przez władze administracji ogólnej na podstawie okólnika Min. Spr. Wewn. Nr. 125 z dn. 17. XI. 1921 r. Nr. B. P. 1958.

3. Legitymacje służbowe urzędników państwowych i osób wojskowych.

4. Paszporty zagraniczne.

W stosunku do obywateli polskich żadne inne dowody przez władze gdańskie nie są respektowane.

W szczególności nie upoważniają do przekroczenia granicy polsko-gdańskiej dowody wystawiane przez gminy, o ile nie zawierają wskazanego wyżej zaświadczenia obywatelstwa polskiego władz administracji ogólnej.

Osoby, które przybywają na obszar w. m. Gdańska bez wyszczególnionych wyżej dowodów osobistych są narażane na wydalanie z tego obszaru przez władze gdańskie, które stosują odpowiednie postanowienia umowy polsko-gdańskiej z całą ścisłością i bez żadnych wyjątków.

106.

Okólnik Nr. 53

z dnia 11 kwietnia 1930 r.

(SG. 2940/1) w sprawie ustanawiania i uprawnień zastępcy naczelnika zarządu komunalnej kasy oszczędności.

Do

P. P. Wojewodów.

Wobec wątpliwości wysuniętych przez jeden z banków kredytujących komunalne kasy oszczędności, co do prawa zastępców naczelników zarządów komunalnych kas oszczędności do podpisywania za naczelników zobowiązań w imieniu kas, a to na podstawie ust. 3 § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424), wyjaśniam w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu co następuje:

W myśl wyżej przytoczonego § 17 rozporządzenia wykonawczego (ustęp 1, zdanie 1) zastępca powołany — stosownie, jak w tym względzie statut danej kasy postanawia — przez radę kasy lub też wybrany z grona wieloosobowego zarządu kasy, wstępuje w razie niemożności pełnienia obowiązków przez naczelnika kasy, w jego prawa i obowiązki. Jeżeli jednak w statucie kasy nie jest przewidziane ustanawianie zastępcy, to wówczas w razie trwałej niemożności pełnienia obowiązków naczelnika kasy, rada — lub zarząd kasy, o ile jest wieloosobowym i ma przyznane prawo wyboru swego naczelnika — powinna przystąpić bezzwłocznie do wyboru innego naczelnika kasy.

Co do zakresu uprawnień normalnie ustanowionego zastępcy naczelnika kasy, w zależności od tego, czy zarząd kasy, jako organ wykonawczy, w myśl § 8 (ustęp 5, zdanie 1) wymienionego wyżej rozporządzenia jest jednoosobowy, czy też kolegjalny — mogą zachodzić następujące alternatywy:

1) przy zarządzie kasy jednoosobowym:

a) naczelnik zarządu kasy powołany jest w myśl statutu do pełnienia równocześnie obo-

wiązków i dyrektora kasy (§ 8 ustęp 6 rozp. wyk.); w tym wypadku w sposób statutem ustalony zastępca, zastępuje w obu tych funkcjach naczelnika zarządu kasy,

b) naczelnik zarządu nie jest w myśl statutu zarazem dyrektorem kasy; w tym wypadku wybrany przez radę kasy zastępca pełni tylko funkcje zarządu kasy. Zastępca ten jednak nie może pełnić obowiązków dyrektora kasy, o ile sam nie jest już dyrektorem kasy.

Zaznacza się, że zarówno w pierwszym jak i drugim wypadku zastępca naczelnika kasy podpisuje zobowiązujące kasę dokumenty łącznie conajmniej z jednym członkiem rady kasy, upoważnionym do tego przez radę kasy.

2) przy zarządzie kasy kolegjalnym (wieloosobowym):

a) obowiązki naczelnika kasy pełni w myśl statutu dyrektor (pierwszy dyrektor); wówczas zastępować go może drugi członek zarządu, wybrany przy wyborach zarządu kasy na jego zastępcę; zastępuje go jednak o tyle jako dyrektora, ,o ile sam jest też dyrektorem kasy (np. drugim dyrektorem kasy),

b) naczelnik zarządu kasy nie jest w myśl statutu zarazem dyrektorem kasy; zastępuje go zastępca wybrany w tym celu z grona zarządu; może nim być również i dyrektor kasy, o ile sam wchodzi w skład zarządu kasy.

W obu ostatnich wypadkach współpodpisującym dokumenty, pociągające za sobą zobowiązania kasy jest conajmniej jeden z pozostałych członków zarządu kasy.

Przy wszystkich powyższych alternatywach może być pozatem upoważniony przez radę kasy do podpisu dokumentów zobowiązujących kasę, nadto dyrektor kasy nie będący członkiem zarządu kasy; zawsze jednak wtedy do ważności dokumentu wymagany jest współpodpis conajmiej jednego członka zarządu (§ 17 ustęp 5 rozp. wyk.), którym może być i naczelnik zarządu.

Wyjaśnienia powyższe zechce Pan Wojewoda podać do wiadomości podległym związkom komunalnym powiatowym i miejskim i komunalnym kasom oszczędności, a zarazem polecić, aby tam gdzie przepisy statutowe na to pozwalają, a gdzie wyboru zastępcy naczelnika zarządu kasy dotychczas nie uskuteczniono, wybór ten został w drodze formalnej dokonany.

107.

Okólnik Nr. 54

z 10 kwietnia 1930 r.

(OP. 13911/2) o brzmieniu nazw urzędów w dekretach nominacyjnych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Okólnikiem Ministra Spraw Wewnętrznych Nr. 24 (AA. 72/8) z dnia 21 lutego lutego 1930 r. brzmienie nazw władz i urzędów wojewódzkich i powiatowych na pieczęciach urzędowych ustalono w formie przymiotnikowej.

To samo brzmienie powinno być zachowywane we wszelkich aktach urzędowych dotyczących tych władz i urzędów, a przedewszystkiem w pismach nominacyjnych.

Forma nominacji będzie przeto następująca (np.):

„Mianuję Pana . . . Referendarzem VIII st. sł. . . . w urzędzie wojewódzkim krakowskim.... w starostwie powiatowem grodzieńskiem . . . . w starostwie grodzkiem lwowskiem . . . w starostwie grodzkiem południowo-warszawskiem.... północno-warszawskiem . . . . prasko-warszawskiem . . . w starostwie powiatowem ostrowskiem w Ostrowie-Wielkopolskim . . . w starostwie powiatowem ostrowskiem w Ostrowi Mazowieckiej . . . w starostwie powiatowem błońskiem w Grodzisku Mazowieckim i t. d.".

Przymiotnikowe nazwy powiatów, ustalone na podstawie opinji Polskiej Akademji Umiejętności, mają brzmienie następujące:

1) w województwie białostockiem:

augustowski, białostocki, bielski (siedziba Bielsk Podlaski), grodzieński, kolneński, łomżyński, ostrowski (siedziba Ostrów Mazowiecka), ostrołęcki, suwalski, sokólski, szczuczyński w Grajewie, wołkowyski i wysoko-mazowiecki (siedziba Wysokie-Mazowieckie);

2) w województwie kieleckiem:

będziński, częstochowski, iłżecki (siedziba Wierzbnik), jędrzejowski, kielecki, kozienicki, konecki, miechowski, olkuski, opoczyński, opatowski, pińczowski, radomski, sandomierski, stopnicki (siedziba Busko), włoszczowski i zawierciański;

3) w województwie krakowskiem:

bialski (siedziba Biała Małopolska), bocheński, brzeski (siedziba Brzesko), chrzanowski, dąbrowski, gorlicki, grybowski, jasielski, krakowski, limanowski, makowski (siedziba Maków Podgórski), mielecki, myślenicki, nowotarski, nowosądecki, oświęcimski, pilzneński, ropczycki, tarnowski, wadowicki, wielicki i żywiecki;

4) w województwie lubelskiem:

bialski (siedziba Biała Podlaska), biłgorajski, chełmski, garwoliński, hrubieszowski, janowski (siedziba Janów Lubelski), krasnostawski, konstantynowski, (siedziba Janów Podlaski), lubelski, lubartowski, łukowski, puławski, radzyński, siedlecki, sokołowski, tomaszowski, węgrowski, włodawski i zamojski;

5) w województwie lwowskiem:

bobrecki, brzozowski, dobromilski, drohobycki, gródecki (siedziba Gródek Jagielloński), jarosławski, jaworowski, kolbuszowski, krośnieński, lubaczowski, łańcucki, lwowski, liski, mościski, niżański (siedziba Nisko), przemyski, przeworski. rawski (siedziba Rawa Ruska), rudecki, rzeszowski, samborski, sanocki, sokalski, starosamborski, strzyżowski, tarnobrzeski i żółkiewski;

6) w województwie łodzkiem:

brzeziński, kaliski, kolski, koniński, łaski, łódzki, łęczycki, piotrkowski, radomszczański, sieradzki, słupecki, turecki i wieluński;

7) w województwie nowogródzkiem:

baranowicki, lidzki, nieświeski, nowogródzki, słonimski, stołpecki, szczuczyński i wołożyński;

8) w województwie poleskiem:

brzeski (siedziba Brześć nad Bugiem), drohicki, koszyrski, (siedziba Kamień-Koszyrski), kobryński, kosowski (siedziba Kosów Poleski), łuniniecki, piński, prużański, sarneński i stoliński;

9) w województwie pomorskiem:

brodnicki, chełmiński, chojnicki, działdowski, gniewski, grudziądzki, kartuski, kościerski, lubawski (siedziba Nowe Miasto), sępoleński, starogardzki, świecki, tczewski, toruński, tucholski, wąbrzeski, morski (siedziba Wejherowo);

10) w województwie poznańskiem:

bydgoski, chodzieski, czarnkowski, gnieźnieński, gostyński, grodziski, inowrocławski, jarociński, kępiński, kościański, koźmiński, krotoszyński, leszczyński, międzychodzki, mogileński, nowotomyski, obornicki, odolanowski, ostrowski (siedziba Ostrów Wielkopolski), ostrzeszowski, pleszewski, poznański, rawicki, strzeliński, szamotulski, szubiński, śmigielski, śremski, średzki, wągrowiecki, wolsztyński, wrzesiński, wyrzyski i żniński;

11) w województwie stanisławowskiem:

bohorodczański, doliński, horodeński, kałuski, kołomyjski, kosowski (siedziba Kosów Pokucki), nadwórniański, rohatyński, skolski, śniatyński, stanisławowski, stryjski, tłumacki, turczański i żydaczowski;

12) w województwie śląskiem:

bielski (siedziba Bielsko Śląskie), cieszyński, katowicki, lubliniecki, pszczyński, rybnicki, świętochłowicki i tarnogórski (siedziba Tarnowskie Góry);

13) w województwie tarnopolskiem:

borszczowski, brodzki, brzeżański, buczacki, czortkowski, husiatyński (siedziba Kopyczyńce), kamionecki (siedziba Komionka Strumiłowa), podhajecki, przemyślański, radziechowski, skałacki, tarnopolski, trembowelski, zaleszczycki, zbaraski, zborowski i złoczowski;

14) w województwie warszawskiem:

błoński (siedziba Grodzisk Mazowiecki) ciechanowski, gostyniński, grójecki, kutnowski lipnowski, łowicki, makowski (siedziba Maków Mazowiecki), miński (siedziba Mińsk-Mazowiecki), mławski, nieszawski (siedziba Aleksandrów Kujawski), płocki, płoński, przasnyski, pułtuski, radzymiński, rawski (siedziba Rawa Mazowiecka), rypiński, sierpecki, skierniewicki, sochaczewski, warszawski i włocławski;

15) w województwie wileńskiem:

brasławski, dziśnieński (siedziba Głębokie), mołodecki, oszmiański, postawski, święciański, wilejski, wileńsko-trocki i wileński (grodzki);

16) w województwie wołyńskiem:

dubieński, horochowski, kostopolski, kowelski, krzemieniecki, lubomelski, łucki, równieński, włodzimierski i zdołbunowski.

V.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

108.

Pismo Nr. AP. 1853/2.

z dnia 28 marca 1930 r.

w sprawie zakazu zaprzęgania konia z lewej strony dyszla.

Do

P. P. Wojewodów w Krakowie, Lwowie, Stanisławowie i Tarnopolu.

W związku z wydanym w swoim czasie zakazem zaprzęgania konia z lewej strony dyszla na obszarze województw południowych (reskrypt Min. Rob. Publ. z dnia 29 grudnia 1928 r. Nr. XI. 3554) pojawiają się częste skargi ludności na zbyt bezwzględne i ostre represje władz w stosunku do osób przekraczających ten zakaz.

Wybec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Robót Publicznych zwraca uwagę, że jakkolwiek zakaz niewłaściwego zaprzęgania koni, zwłaszcza wobec wzmagającego się ruchu samochodowego jest konieczny, należy jednakże uwzględniać tę okoliczność, że odzwyczajenie ludności od sposobu zaprzęgania, istniejącego przez długi szereg lat, wymaga dłuższego czasu i należytej ostrożności. Zważywszy szczególniej obecny kryzys rolny, który najbardziej dotyka ludność wiejską, najczęściej przekraczającą zakaz, Ministerstwo przypomina ponownie P. P. Wojewodom potrzebę ostrożnego postępowania w tej sprawie i zaniechania wymierzania zbyt surowych i masowych kar.

Ponieważ obecne bezwzględne postępowanie władz wywołuje wśród ludności duże rozgoryczenie, Ministerstwo podkreśla konieczność zajęcia się P. P. Wojewodów tą sprawą i wydania niezwłocznie stosownych pouczeń podległym władzom i organom.

109.

Pismo Nr. Wojsk. 270/1

z dnia 31 marca 1930 r.

w sprawie Uniwersytetu w Kownie — (odroczenie służby wojskowej).

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie

Wskutek pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25. I. b. r. Nr. IV. S. W. 410/30 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia Panów Wojewodów (Pana Komisarza Rządu), że uniwersytet w Kownie uznany został za zakład naukowy wyższy którego studentom rzeczywistym przysługuje prawo do odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej zgodnie z przepisami art. 61 pkt. 2 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

110.

Pismo Nr. Wojsk. 695/1.

z dnia 3 kwietnia 1930 r.

w sprawie obwieszczeń o poborze rekruta w 1930 roku.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 26 lutego 1930 r. o poborze rekruta w roku 1930 (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 185) oraz na podstawie art. 36 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 46/28 r., poz. 458) Minister Spraw Wojskowych zarządził w czasie między 1 maja a 30 czerwca r. b. pobór mężczyzn niżej wyszczególnionych.

W związku z tem zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) zarządzić przygotowanie stosownych obwieszczeń i zawiadomienie o poborze ludności zapomocą tych obwieszczeń z tem, że powinny one być wydrukowane na papierze koloru białego i rozplakatowane nejpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem poboru.

I. Do poboru w roku bieżącym powołać należy:

1) wszystkich mężczyzn, podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, urodzonych w 1909 roku)

2) mężczyzn, którzy przy poborze w roku przeszłym uznani zostali za czasowo niezdolnych do służby wojskowej (kat. B);

3) mężczyzn, będących w wieku poborowym i podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, którzy z jakichkolwiek powodów nie uczynili zadość obowiązkowi stawienia się do poboru;

4) mężczyzn, którzy zgłosili się do ochotniczej służby wojskowej, przed osiągnięciem wieku poborowego o ile nie odsłużyli całkowicie ustawowego okresu czasu czynnej służby (§ 407 rozp. wykon.);

5) mężczyzn, którzy złożyli we właściwym czasie w P. K. U. podania o przyjęcie do służby ochotniczej;

6) mężczyzn, którzy uzyskali obywatelstwo polskie od czasu powstania Państwa Polskiego w drodze nadania lub przez akt charakteru konstytutywnego, t. j. przez uznanie (art. 3 ust. z dnia 20. I. 1920 Dz. U. Nr. 7 p. 44,)— przyjęcie urzędu w polskiej służbie państwowej (art. 4 p. 5 tej ust.) i przez opcję na rzecz obywatelstwa polskiego w myśl odnośnych postanowień traktatów międzynarodowych do rocznika 1883 wł.

II. Poza szczegółami wymienionemi w § 226 rozp. wykon. obwieszczenia powinny zawierać również wezwania aby wszyscy poborowi:

1) zgłaszali się do komisji poborowej w stanie trzeźwym, wymyci i w czystej bieliźnie;

2) posiadali z sobą dowody, stwierdzające tożsamość ich osoby;

3) zabierali z sobą do przeglądu wszelkie dokumenty, stwierdzające ich stopień wykształcenia, posiadanie rzemiosła lub zawodu;

4) poborowi, którym przysługuje prawo do skróconej służby wojskowej, t. j. którzy ukończyli szkołę średnią powinni na komisji poborowej przadstawić świadectwo, z ukończania danej szkoły lub inny dokument stwierdzający to prawo:

5) poborowi zgłaszający prawo do ulgi z art. 55 ust. o powsz. obow. wojsk. w okresie poboru głównego powinni to prawo udowodnić na komisji poborowej albowiem od osobistego stawienia się przed kom. pob. nie są oni wyłączeni.

III. Przeznaczenie do skróconej czynnej służby wojskowej z tytułu posiadania wymaganego cenzusu naukowego, zgodnie z postanowieniem art. 49 ust. o powsz. obow. wojsk. dokonywać będą powiatowe komendy uzupełnień z urzędu, t. j. bez wnoszenia przez zainteresowanych podań. Od takich poborowych wymagane będzie przedstawienie komisji poborowej świadectwa stwierdzającego posiadanie tego cenzusu.

IV. Podania o odroczenie służby wojskowej z jednego z tytułów przewidzianych w art. 57 powinny być wnoszone zgodnie z postanowieniami art. 64 w ciągu 14-tu dni po uznaniu poborowego za zdolnego do czynnej służby wojskowej.

Podanie o ponowne udzielanie odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej z tytułów wymienionych w p. 1 i 2 art. 57 u. w. powinny być wnoszone najpóźniej do dnia 1 lipca b. r.

Rozdzielnik:

P. P. Wojewodowie

P. Komisarz Rządu w Warszawie

P. P. Starostowie

Min. Spr. Wojsk., Biuro Uzupełnień.

111.

Pismo Nr. OP. 11272/4

z dnia 3 kwietnia 1930 r,

o danych dotyczących osób przeniesionych w stan spoczynku

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu w Warszawie, Komendanta Głównego Policji Państw., Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach oraz do Departamentu Służby Zdrowia.

. . . .

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, że Ministerstwo Skarbu wydało zarządzenie, ażeby począwszy od dnia 1 kwietnia 1930 r. cyfry statystyczne, odnoszące się do osób przechodzących na emeryturę, były przedkładane Ministerstwu Skarbu bezpośrednio przez władze skarbowe II instancji (Izby Skarbowe), które zarządzają wypłatę zaopatrzenia emerytalnego. Władze te jednak będą mogły wykonać zarządzenie tylko w tym wypadku jeżeli na wszystkich tabelach pensyjnych, przesyłanych Izbom Skarbowym (Wydziałowi Skarbowemu w Katowicach) będzie uwidoczniona data urodzenia emeryta oraz podstawa prawna przeniesienia w stan spoczynku.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządza przeto niniejszem umieszczanie stale na tabelach pensyjnych funkcjonarjuszów państwowych, przenoszonych w stan spoczynku, daty urodzenia emeryta oraz podstawy prawnej przeniesienia na emeryturę (artykuł, tytuł i data ustawy).

112.

Pismo Nr. Z. H. 1012/30

z dnia 4 kwietnia 1930 r.

w sprawie kierowania wniosków karnych przez Państwowe Zakłady badania żywności.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z przepisami § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 czerwca 1929 r. o właściwości organów administracji do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądami grodzkiemi (Dz. U. R. P. Nr. 48 poz. 395) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o wydanie podległym urzędom zarządzenia, by urzędnicy powiatowej władzy administracji ogólnej, delegowani do popierania oskarżenia w sprawach o przekroczenie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343) byli należycie przygotowani i poinformowani o stanie sprawy, przez sąd rozpatrywanej, i o motywach, które spowodowały wniesienie jej do władz wymiaru sprawiedliwości, Zdarzały się bowiem przypadki, że w sprawach dużego znaczenia sąd uniewinniał oskarżonego, gdyż popierający oskarżenie nie potrafił sprawy należycie oświetlić i wniosku karnego odpowiednio poprzeć, wobec czego obrona oskarżonego miała zadanie wielce ułatwione dla wygrania sprawy.

Tego rodzaju fakty wpływają bardzo ujemnie na wykonawstwo dozoru nad żywnością, gdyż podważają autorytet władzy w oczach opinji publicznej i powodują konieczność zakładania skarg apelacyjnych, które komplikują i przedłużają sprawy.

Należy więc w sprawach ważnych, skomplikowanych i specjalnie fachowych, by powołany do popierania oskarżenia był dokładnie poinformowany, w jakim kierunku, dla jakich powodów i z tytułu jakich podstaw winien oskarżenie popierać. Wobec tego, że wchodzą tu w grę przeważnie czynniki specjalnie fachowej natury, należy, by popierający oskarżenie porozumiewał się przed terminem sprawy co do szczegółów zachodzących okoliczności z Państwowym Zakładem badania żywności, z którego wniosek karny wyszedł, i działał ściśle według otrzymanych wskazówek.

113.

Pismo Nr. OB. 115/20

z dnia 7 kwietnia 1930 r.

w sprawie godzin urzędowania.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu w Warszawie, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego i Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza.

W związku z rozpoczęciem z dniem 1-go kwietnia r. b. urzędowania o godzinie 8 — stosownie do okólnika z 30 października 1929 r. Nr. 237 (Dz. U. M. S. W. Nr. 17, poz. 356) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę na konieczność dostosowania godzin urzędowania we wszystkich urzędach, podległych Ministerstwu na terenie m. st. Warszawy do godzin, jakie obowiązują w Centrali a mianowicie: od 1 kwietnia do 31 października od 8 do 15, w soboty do 13. 30, od 1 zaś listopada do 31 marca od 8.30 do 15. 30, w soboty do godz. 14.

Co się tyczy urzędów, znajdujących się poza Warszawą, pożądane jest zewszechmiar by również i w tych urzędach godziny urzędowania były te same jak w Warszawie. Ustanowienie innych godzin dopuszczalne jest jedynie w wyjątkowych wypadkach, gdy za tem przemawiają względy istotnie ważne natury lokalnej.

O każdym takim wypadku powiadamiać należy Ministerstwo, podając równocześnie bliższe uzasadnienie wprowadzenia innych godzin urzędowania.

114.

Pismo Nr. SG. 320/2.

z dnia 8 kwietnia 1930 r.

o popieraniu prac Komitetu Normalizacyjnego przy dostawach samorządowych.

Do

P. P. Wojewodów.

Na zasadzie uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 7.IX.1927 r. oraz

w myśl pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do P. P. Wojewodów z dnia 22.V. 1928 r. Nr. OB. 932/28 pierwszeństwo w otrzymywaniu dostaw rządowych mają te firmy, które złożą zaświadczenie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego o finansowem popieraniu prac tegoż Komitetu.

Ponieważ działalność Polskiego Komitetu Normalizacyjnego skierowana ku ujednostajnieniu i zmniejszeniu rodzajów i gatunków wyrobów, a także do ustalenia technicznych warunków dostaw, uważaną jest za wskazaną z punktu widzenia sprawności gospodarczej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o zalecenie związkom komunalnym:

1) aby przy wszelkich dostawach samorządowych, z wyjątkiem dostaw produktów rolnych, dawano pierwszeństwo, przy równych ofertach, tym firmom, które materjalnie popierają prace Polskiego Komitetu Normalizacyjnego i które, ubiegając się o dostawy związkom komunalnym, będą mogły wykazać się odpowiedniem zaświadczeniem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, oraz

2) aby przy wezwaniu do konkurencji w myśl powyższej klauzuli czynić zastrzeżenie, iż firmy, pragnące korzystać z przewidzianego tą klauzulą pierwszeństwa, winny złożyć wraz z ofertą zaświadczenie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego o popieraniu jego prac.

Nadmienia się, iż zaświadczenia takie Komitet Normalizacyjny wydawać będzie z ważnością na jeden rok kalendarzowy.

115

Pismo Nr. Wojsk. 665/1
z dnia 8 kwietnia 1930 r.

w sprawie adnotacyj w książeczkach wojskowych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Komendanta Głównego P. P.

Podczas zeszłorocznych zebrań kontrolnych rezerwistów stwierdzono, że niektórzy urzędnicy stanu cywilnego, organa policji państwowej oraz zarządcy domów umieszczają w książeczkach wojskowych szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia różne adnotacje i wpisy nie mającę nic wspólnego z celem, dla którego wydana została książeczka wojskowa.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o odpowiednie wyjaśnienie wymienionym urzędom i organom, że nie są one uprawnione do umieszczania w książeczkach wojskowych jakichkolwiek adnotacyj czy też wpisów i że wpisy mogą być dokonywane tylko przez powiatowych komendantów uzupełnień lub urzędy gminne (magistraty), jeśli chodzi o adnotacje o dokonaniu meldunków wojskowych.

Otrzymują:
P. P. Wojewodowie,
Komisarz Rządu w Warszawie,
Komendant Główny P. .
Starostowie.

116.

Pismo Nr. AP. 2244/1
z dnia 9 kwietnia 1930 r.

w sprawie lotów w pobliżu granic Państwa.

Do

P. P. Wojewodów.

Przesyłając odpis okólnika Ministerstwa Komunikacji — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o wydanie zarządzenia władzom i organom granicznym, by w razie zauważenia w pobliżu granicy samolotów nie stosujących się do wskazówek zawartych w okólniku — notowały ich znaki rejestracyjne i podawały je do wiadomości Ministerstwa.

Podobnie w razie zauważenia obcych samolotów rozrzucających ulotki reklamowe lub propagandowe w pobliżu granicy polskiej, tak iż ulotki te przedostają się na obszar polski, należy odnotować znak samolotu i przedłożyć sprawozdanie Ministerstwu z podaniem czasu i miejsca lotu.

MINISTERSTWO KOMUNIKACJI
Nr. L./209/30/P.
Warszawa,
dnia 28 marca 1930 r.

W sprawie lotów w pobliżu granic Państwa.

Okólnik.

Wskutek akcji dyplomatycznej jednego z państw ościennych, wszczętej z powodu rzekomego przekroczenia przez samolot polski granicy tego państwa i rozrzucania ulotek propagandowych na obszarze tego państwa, oraz w celu zapobieżenia podobnym konfliktom na przyszłość, Ministerstwo Komunikacji niniejszem przypomina, że członkowie załogi samolotów polskich prywatnych, dokonywujący lotów w pobliżu granic państwa, winni wystrzegać się bezwzględnie przekraczania granic państwa oraz wkraczania na obszar państw sąsiednich o ile

nie mają na to specjalnego upoważnienia (wynikającego bądź z tytułu Konwencji z 1919 r., bądź też z tytułu umów specjalnych międzypaństwowych), przyczem należy zawsze pamiętać, że granice państw mogą być przekraczane tylko w miejscach do tego specjalnie wyznaczonych z zachowaniem obowiązujących warunków.

W szczególności Ministerstwo Komunikacji zarządza, by przy dokonywaniu lotów propagandowych, względnie reklamowych, połączonych z rozrzucaniem ulotek, samoloty polskie prywatne, dokonywujące lotów w pobliżu granic państwa, trzymały się w takiej odległości od tych granic, aby ulotki rzucane z samolotu nie mogły w żadnym wypadku przedostać się na obszar obcego państwa.

Jednocześnie Ministerstwo Komunikacji zawiadamia, że winni nie stosowania się do powyższych zarządzeń, będą pociągani z całą surowością do odpowiedzialności karnej, przewidzianej w odnośnych obowiązujących ustawach i rozporządzeniach.

Za Ministra

(–) Czapski

Podsekretarz Stanu

117.

Pismo Nr. AC. 1778/3.

z dnia 10 kwietnia 1930 r.

o wystawianiu świadectw zdolności do zawarcia małżeństw obywateli polskich w Niemczech.

Do

P. P. Wojewodów (Województw Centralnych) oraz Komisarza Rządu w Warszawie.

Wedle sprawozdań poszczególnych placówek konsularnych R. P. w Niemczech, zdarzają się wypadki, iż obywatele polscy, zamierzający wstąpić w związki małżeńskie na obszarze Rzeszy niemieckiej przedkładają władzom niemieckim świadectwa zdolności do zawarcia małżeństwa, wystawiane przez urzędy parafjalne, a nie przez władze administracji ogólnej, jak to zarządzono okólnikiem Nr. 217, przesłanym Panom Wojewodom pismem Nr. AC. 9628/27. Małż. R. z dnia 12 grudnia 1927 r.

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o niezwłoczne wydanie zarządzeń, mających na celu ścisłe przestrzeganie postanowień tego okólnika oraz pouczenie urzędów parafjalnych, że wystawiane przez nie zaświadczenia nie są respektowane przez władze niemieckie.

VI.

Nowe książki i czasopisma.

B. Interesujące administrację spraw wewnętrznych.

118

„Architektura i Budownictwo" — czasopismo ilustrowane.

Od r. 1925 ukazuje się staraniem grupy architektów, miesięcznik *„Architektura i Budownictwo"* Czasopismo to omawia i ilustruje akcję budowlaną w Polsce i zagranicą, sprawy mieszkaniowe, zagadnienie architektury współczesnej i zabytkowej, regulacje miast i osiedli, zagadnienia techniczno-konstrukcyjne związane z budownictwem, informacje o konkursach architektonicznych i urbanistycznych.

Czasopismo to należy uważać za cenny materjał informacyjno-poznawczy z zakresu budownictwa.

Czasopismo to może zainteresować urzędy administracji spraw wewnętrznych i samorządowe, a w szczególności magistraty miast.

Czasopismo można przedpłacać pod adresem: Warszawa, Wspólna 40, lub P. K. O. konto Nr. 11020, prenumerata roczna 72 zł. — półroczna 36.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, ul. Długa 38.